

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

Dövlətə xəyanətdə ittiham olunan hərbiçilərin məhkəməsi başlayır

yazısı səh.6-da

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 12 yanvar 2018-ci il Cümə № 7 (6896) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Azərbaycan üçün kritik AŞ PA sessiyası yaxınlaşır

Rəsmi Bakının seçimi necə olacaq? - rəylər...

yazısı səh.3-də

ABŞ Azərbaycanı terror təhlükəsi olan ölkələr sırasına daxil etdi - XİN-dən etiraz

yazısı səh.8-də

Türkiyə-Rusiya münasibətləri yenidən gərginləşir

yazısı səh.9-da

Generalların Bakı görüşü baş tutmaya bilər

yazısı səh.4-də

Kremlin "Qərb Krimə Rusiya ərazisi kimi tanıya bilər" blefi

yazısı səh.9-da

Alpinistlərin axtarışından nəticə yoxdur - 17 gün keçdi...

yazısı səh.11-də

REAL Tiflisdə qurultay keçirəcəklərini təkzib edir

yazısı səh.5-də

Azərbaycanlılar qarşı niyə sevmir?

yazısı səh.11-də

Varlıların Bakıdakı mağazaları bağlanır-səbəb

yazısı səh.14-də

Ləğv olunan bankların əmlakı satışa çıxarıldı

yazısı səh.6-da

Fazil Məmmədov və komandasını nə gözləyir?

yazısı səh.13-də

2018 işğalçı ölkəyə bahalaşma dalğası ilə gəldi

SƏRKİSYANIN 5 MİLYARDLIQ BORCU - ERMƏNİSTANIN QARANLIQ QARABAĞ DALANI

Prezident təcili müşavirə çağırıldı; Ermənistan kritik həftəyə girir - bahalaşma əleyhinə aksiyalar başlayır; **rusiyalı analitiklər:** "Ölkənin iqtisadi problemlərinin 90%-i blokada ilə bağlıdır..."

musavat.com
Toğrul İsmayıl

yazısı səh.5-də

Akif Çovdarov öldürülməkdən qorxur - iddia

Sabiq idarə rəisi təcridxanada kimsə ilə əl verib görüşmür, ünsiyyətdən belə qaçır... yazısı səh.3-də

Vəzirov 19 yanvarda Bakını necə tərk edib-şahidlər danışır

yazısı səh.10-da

Vahid Əhmədov

Deputat supernazirlik yaradılacağı xəbərini şərh etdi

yazısı səh.6-da

Fərid Səfiyev

Cexiyadakı səfirimizin Rusiyanın mövqeyini müdafiə etməsinə reaksiyalar

yazısı səh.10-da

ATƏT-in yeni sədri yenə Qarabağdan danışdı

“İtaliya Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin qətiyyətli həlli üçün ATƏT-in Minsk Qrupunun işini dəstəkləməyə davam edəcək”. Virtualaz.org-un məlumatına görə, bu sözləri ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri, İtaliyanın xarici işlər naziri Angelino Alfano ATƏT Daimi Şurasında ölkəsinin prioritetlərini açıqlayarkən deyib.

“Diqqətimiz bütün həll olunmamış münaqişələrə yönələcək”, - ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri vurğulayıb.

O qeyd edib ki, 2018-ci ildə ATƏT-ə sədrlik çərçivəsində İtaliya təşkilata daxil olan ölkələr arasında dialoqun intensivləşdirilməsini nəzərdə tutur və bu, əsas prinsiplərdən biridir.

Xatırladaq ki, İtaliya ATƏT-ə bu il yanvarın 1-dən sədrlik edir.

Energetika Nazirliyində struktur islahatları

Ölkədə həyata keçirilən islahatlara uyğun olaraq, energetika sektorunda müasir tələblərə uyğun idarəetmə mexanizminin qurulması, bu sahədə fəaliyyətin səmərəlilik və çevikliyinin artırılması, eləcə də Energetika Nazirliyi aparatının optimallaşdırılması məqsədilə qurumun yeni strukturu təsdiqlənib.

Nazirlikdən virtualaz.org-a verilən məlumata görə, aparılan islahatlar çərçivəsində nazirliyin aparatında bir sıra yeni şöbə və sektorlar yaradılıb. Yeni yaradılmış struktur vahidlərindən biri nazirliyin fəaliyyət istiqamətləri ilə bağlı olan neft-kimya şöbəsidir.

Bundan başqa, nazirlikdə iş prosesinin səmərəlilik və şəffaflığını təmin edəcək xidməti yoxlamalar və inzibati-təşkilati nəzarət sektorlarından ibarət daxili nəzarət şöbəsi, vətəndaşlarla fəal kommunikasiya məqsədilə Çağrı Mərkəzi, vətəndaşların qəbulu işinin təşkili sektorları formalaşdırılıb. Bununla yanaşı, bir sıra şöbələr birləşdirilib və yenidən təşkil olunub. Yeni strukturda ştat vahidlərinin sayı olduğu kimi saxlanıb.

“Aparılan dəyişikliklər nazirliyin qarşısında duran vəzifələrin keyfiyyətlə və operativ şəkildə yerinə yetirilməsinə imkan yaradacaq”, - deyər məlumatda vurğulanıb.

Xatırladaq ki, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev ötən il oktyabrın əvvəlində Pərviz Şahbazovu energetika naziri təyin edib.

Bakıda 8 dərəcə isti olacaq

Azərbaycanda yanvarın 12-də gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən verilən məlumata görə, bu gün Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişkən buludlu olacağı, ararib tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir.

Gecə və səhər bəzi yerlərdə zəif duman, çiskın olacaq. Mülayim cənub-qərb küləyi əsəcək, gündüz şimal-qərb küləyi ilə əvəz olunacaq.

Havanın temperaturunun Abşeron yarımadasında gecə 1-3, gündüz 5-9, Bakıda gecə 1-3, gündüz 6-8 dərəcə isti olacağı gözlənilir.

Atmosfer təzyiqi 763 mm civə sütunu, nisbi rütubət 70-80 faiz təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında yanvarın 12-də hava şəraitinin əsasən yağmursuz keçəcəyi, lakin gecə və səhər bəzi yerlərdə yağış, dağlıq ərazilərdə qar yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə ararib güclənəcək.

Havanın temperaturunun gecə 1 dərəcə şaxtadan 4 dərəcəyədək isti, gündüz 6-11 dərəcə isti, dağlarda gecə 7-12 dərəcə şaxta, gündüz 3 dərəcə şaxtadan 2 dərəcəyədək isti olacağı gözlənilir.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!
Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Avropa Məhkəməsi qərarlarının Azərbaycanda icrası dayandırılacaq?

İki ildir, müzakirəsi təxirə düşən dövlətlərarası orqanın qərarının Azərbaycan tərəfindən icrasının mümkün olub-olmamasına qərar vermə ilə bağlı hüquq nəzərdə tutan qanun layihəsi bu ilin yaz sessiyasında Milli Məclisdə (MM) müzakirəyə çıxarılaçaq.

APA-nın məlumatına görə, “İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi üzrə dövlətlərarası orqanın qərarının Azərbaycan Respublikası tərəfindən icrasının mümkünlüyü məsələsinin həlli haqqın-

da” konstitusiyaya qanunu layihəsi MM-in 2018-ci il yaz sessiyasında işlər planına daxil edilir.

Layihədə Azərbaycanın insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi üzrə üzv olduğu dövlətlərarası orqanların qərarlarını icra etməsinin mümkün olub-olmamasına baxılması məsələsi əksini tapıb.

Azərbaycan insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi üzrə BMT, ATƏT, Avropa Şurası, İnsan Hüquqları üzrə Avropa

Məhkəməsi və digər beynəlxalq qurumların üzvüdür.

Qeyd edək ki, qanun layihəsi ilk dəfə 17 mart 2016-cı ildə MM-in Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin iclasında müzakirəyə çıxarıaraq bəyənilsə də, qərar olaraq bildirilib ki, qanunvericilik prinsiplərinə əsasən qanun layihəsi 63 deputatın razılığı olmadan sonra MM-in plenar iclasına tövsiyə edilə bilər.

Qanun layihəsinin müzakirəsi o vaxtdan təxirə düşüb.

“Jurnalist binaları”nın qarşısında piyada keçidi inşa olunacaq

“Bakı şəhərində nəqliyyatın hərəkətinin təkmilləşdirilməsi üzrə əlavə tədbirlər haqqında” Nazirlər Kabinetinin Yol Hərəkəti Təhlükəsizliyi Komissiyasının 30 iyun 2015-ci il tarixli 1 nömrəli protokoluna əsasən aidiyyəti qurumlarla birgə Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi Bakı şəhərində avtomobil yollarında piyadaların təhlükəsizliyinin təmin olunması üçün yüngül konstruksiyalı yerüstü piyada keçidlərinin tikintisi zəruri olan yerləri müəyyənləşdirib.

Dövlət Agentliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Nəcəfli APA-ya bildirib ki, müəyyənləşdirilən yerlər 2015-ci ildə Nazirlər Kabinetinin Yol Hərəkəti Təhlükəsizliyi Komissiyasına təqdim olunub.

Bakı şəhərində ilk olaraq 100-ə yaxın belə yer müəyyənləşdirilib: “2016-2017-ci illərdə Bakı şəhəri və ətraf yollar üzərində belə piyada keçidləri inşa olundu. Bu işlər bu il də davam etdiriləcək. Həmin yerlərin siyahısına Yeni Salyan şossesi 22 (“Jurnalist binaları”nın qarşısı) və Heydər Əliyev prospekti, 23-cü polis bölməsinin qarşısına düşən Ərazi (Bağirov körpüsünün çıxışı) istiqamət) də əlavə edilib. Ertağ Heydər Əliyev prospektində yüngül konstruksiyalı yerüstü piyada keçidin tikintisi ilə bağlı layihə sənədlərinin hazırlanması işləri həyata keçirilir. Bu il ərzində, ən qısa zamanda yüngül konstruksiyalı yerüstü piyada keçidinin tikintisi başlanacaq”.

Yeni Salyan şossesi 22 ünvanında da bu il ərzində yüngül konstruksiyalı yerüstü piyada keçidinin inşası planlaşdırılıb.

O cümlədən bu il Moskva prospekti ilə 20 Yanvar küçəsinin kəsişməsi (Şamaxı adlanan ərazi), Yusif Səferov küçəsində - “Azəriqaz” İstehsalat Birliyinin qarşısında, Mərdəkan-Zağulba yolunda, köhnə “Mərdəkan Broylar”ın yaxınlığında və Qala-Pirallahı yolunda yaşayış mantaqələri olan sahədə yüngül konstruksiyalı yerüstü piyada keçidinin tikintisi nəzərdə tutulub.

Türkiyədə Rusiya səfirinin qətlinin əsas təşkilatçısı həbs olundu

Türkiyədə Rusiyanın keçmiş səfiri Andrey Karlovun qətlinin təşkilində şübhəli bilinən şəxs polis tərəfindən saxlanılıb.

Virtualaz.org «Daily Sabah»a istinadən bildirir ki, bu, həmin şəxsin ikinci həbsidir. Belə ki, bir müddət əvvəl o, Fəthulla Gülen hərəkatına yaxın olmaqda təqsirləndirilmiş və bu səbəbdən saxlanılmışdı. İndi isə o, həm də Rusiyanın Türkiyədəki keçmiş səfiri Andrey Karlovun qətlinin əsas təşkilatçılardan biri olmaqda şübhəli bilinir.

Qeyd edək ki, A.Karlov 2016-cı ilin dekabrında Ankarada sergi zamanı qətlə yetirilmişdi. Onu keçmiş polis əməkdaşı odu silahdan qətlə yetirmişdi.

Azərbaycanda orta aylıq əmək haqqı 525 manat olub

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdlu çalışan işçilərin orta aylıq nominal əmək haqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,2% artaraq 525 manat təşkil edib.

Dövlət Statistika Komitəsindən verilən məlumata görə, iqtisadiyyatın mədəniyyət, sənayesi, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, eləcə də tikinti sahələrində orta aylıq nominal əmək haqqı daha yüksək olub.

2017-ci il dekabrın 1-nə ölkə iqtisadiyyatında muzdlu çalışan işçilərin sayı 1521,2 min nəfər olub, onlardan 881,1 min nəfəri iqtisadiyyatın dövlət sektorunda, 640,1 min nəfəri isə qeyri-dövlət sektorunda fəaliyyət göstərib.

Muzdlu işləyənlərin 21,8%-i təhsil, 19,1 faizi ticarət, nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 13,0%-i sənaye, 8,6%-i əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 7,1%-i dövlət idarəetməsi və müdafiə, sosial təminat, 6,6%-i tikinti, 4,7%-i nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,4%-i peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,2%-i kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 1,6%-i maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 10,9%-i isə iqtisadiyyatın digər sahələrində məşğul olublar.

Avropa Komissiyasının vitse-prezidenti Bakıya gələcək

Avropa Komissiyasının enerji birliyi üzrə vitse-prezidenti Maroš Šefčovič Azərbaycana səfər edəcək.

Bu barədə “Trend”ə Avropa Komissiyasından məlumat verilib.

M.Šefčovič fevralın 15-də Bakıda keçiriləcək “Cənub Qaz Dəhlizi” Məşvərət Şurasının 4-cü iclasında iştirak edəcək.

Xatırladaq ki, “Cənub Qaz Dəhlizi”nin Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin ilk toplantısı 2015-ci il fevralın 12-də, ikinci toplantı 2016-cı il fevralın 29-da, üçüncü toplantı isə ötən il fevralın 23-də keçirilib.

Şəmkirdə “yığım” planı

Fazil Məmmədovun vergilər naziri olduğu dövrdə quberniyasına daxil olan Şəmkirdə “yığım” planı hazırlanıb. Bir zamanlar sabiq nazirin rəhbərliyi altında çalışmış, onun “xeyir-duası” ilə Şəmkir İcra Hakimiyyətinin başçısı postuna gətirilən Alimpaşa Məmmədov yeni ilin ilk iş həftəsində rayondakı idarə və təşkilatların müdirlərinə xəbər yollayıb.

Onlardan rayonda görülməli işlər və yeni il ərfəsi keçirilən bayram tədbirinin xərclərinin qarşılınması üçün dəstək istəyib. İddiaya görə, Şəmkirdəki idarə və təşkilatların rəhbərlərindən 3-5 min manat arası pul tələb olunur. Bayram şənliyi isə “Gold Qafqaz” restoranında keçirilib. İş-tirəklər deyiblər ki, restoranın rəhbərindən bayram tədbirində yedikləri blinçikə görə onlardan sonradan böyük məbləğlər istəniləcəyini heç düşünməyiblər.

Bundan başqa, bələdiyyələrə də icra başçısı tərəfindən tapşırıq verilib ki, Şəmkir ərazisindəki kənd və qəsəbələrdə zəbt olunmuş torpaqların siyahılarını müyyən etsinlər və təcili sənədləşdirilməsi üçün hərəkətə keçsinlər. Başçının bu göstərişinin icrasına nəzarət Fazil Məmmədovun kadri hesab edilən Qüdrət Əliyev və Şəmkir İcra Hakimiyyətinin şöbə müdiri Rasim Mustafayevə tapşırılıb. Torpaqların sənədləşdirilməsi isə torpaq sahiblərinə 2-3 min manata başa gələcəyi də bildirilib.

□ E.HÜSEYNOV

Ləğv edilmiş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin (MTN) idarə rəisi, hazırda həbsdə olan Akif Çovdarov müəmmal şəkildə həyatla vidalaşmaqdan qorxur. Əldə etdiyimiz məlumatlara görə, o, saxlanıldığı 1 saylı İstintaq Təcridxanasında son dərəcə ehtiyatlı davranış sərgiləyir. Kimsəylə əl verib görüşmür, ünsiyyətdən belə qaçır. İddiaya görə, Akif Çovdarov zəhərlənməkdən çəkinir. Onun Penitensiar Xidmətin Müalicə Müəssisəsinə köçürülməsinə etiraz etməsi də bununla bağlı olub.

Akif Çovdarov "öldürülməkdən qorxur" - iddia

qorxur - iddia

Sabiq idarə rəisi təcridxanada kimsə ilə əl verib görüşmür, ünsiyyətdən belə qaçır...

saxlanıldığı kamerada aşkar etdilər. Bu gün də onun ölümünün üzərində sirr pərdəsi qalmaqdadır...

Hacı Məmmədov da Eldar Mahmudovun şəxsi arestantı kimi 11 ilə yaxın qanunsuz olaraq MTN-də saxlanmışdı. Eldar Mahmudov nazir vəzifəsindən çıxarıldan sonra Hacı Məmmədov bəyanat verib "Qara Kəmə" işinin yenidən araşdırılmasını tələb etməyə başlamışdı. Vəkil tutub Ali Məhkəməyə müraciət etməklə işin yenidən araşdırılmasını tələb etmişdi. Həmin vaxt MTN-ə giriş-çixış icazəsi olan hüquq müdafiəçisi Elçin Behbudova da müraciət edərək təcili şəkildə onunla görüşməsinə istəmişdi. Belə bir vaxtda hüquq müdafiəçisi qəfil şəkildə dünyasını dəyişdi. Az sonra Hacı Məmmədovu Penitensiar Xidmətin vərəmli məbuslar üçün nəzərdə tutulan müalicə müəssisəsinə köçürdülər. Ali Məhkəmə Hacı Məmmədovun müraciətini rədd etdi. 2017-ci il dekabrın

3-də isə onu müalicə müəssisəsindəki kamerasında asılmış vəziyyətdə aşkar etdilər. Sonradan isə gizli şəkildə dəfn etdilər.

Akif Çovdarovun MTN-də çalışdığı illərdə adı müxtəlif ölümlər işlərində təşkilatçı və icraçı kimi hallanıb və onun "qəfil ölüm"lərin səbəbləri ilə bağlı məlumatlı olmadığını söyləmək çətindir. İlqar Əliyevin ölümündən sonra onun vəkilli vasitəsilə açıqlaması da zamanında geniş rezonans doğurmuşdu. Vəkil Kamandar Nəsimov Akif Çovdarovun fikirlərini belə ifadə etmişdi.

Sitat: "Akif Çovdarov bizimlə görüşdü. Getdik rəisin yanına. Akif Çovdarov rəisə dedi ki, İlqar Əliyevi döyüb, sonra asıb öldürmüşünüz, o biri təqsirləndirilən şəxs Orxan Osmanovu döyüb, yalandan ifadə almısınız. İlqarı necə döyüb, öldürüb, sonra asıblar, hamısı dəqiqdir. Akif də deyir ki, mən bunlara etiraz olaraq özümü aclıq edib öldürəcəyəm. Eldar Mahmudova qarşı İlqar Əliyevdən ifadə almaq istəyiblər. Orxan Osmanovdan isə Akif Çovdarova qarşı ifadə almaq istəyiblər".

Bir müddət əvvəl isə Akif Çovdarovdan da Eldar Mahmudova qarşı ifadə alındığı, arestant generalın sabiq nazirinin üzünə dayandığı haqda xəbərlər yayılmışdı.

Lakin az keçmədi ki, A.Çovdarov yenə də vəkilli vasitəsilə deyilənlərə münasibət bildirdi.

Sitat: "Akif Çovdarov həbs altında olarkən keçmiş milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovla görüşməyib, onunla üzləşdirilməyib və xüsusən də əleyhinə heç bir ifadə verməyib".

Vəkil bildirmişdi ki, onun müdafiə etdiyi şəxs barədə yayılan bu məlumat doğru deyil.

"Nə istintaq dövründə, nə məhkəmə prosesində Akif Çovdarov Eldar Mahmudovun əleyhinə heç bir ifadə verməyib. Prinsipcə o, Eldar Mahmudovun qanunazidd fəaliyyətləri barədə heç nə deyə bilməzdi, çünki bu barədə məlumatla malik deyil".

Bu açıqlamalar verildiyi günlərdə 2 illik gözləntilərdən sonra Eldar Mahmudov köməkçisi və qohumu olan Vüqar Mahmudovun işi üzrə İstintaq cəlb edilmişdi. V.Mahmudov hazırda həbsdədir, vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə və mənimsəmədə ittiham edilir. E.Mahmudov 1 həftə ərzində ardıcıl istintaqa çağırılıb, bütün gün ərzində dindirilmişdi. Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsində saatlarla ifadə alırdılar. Sonradan isə Eldar Mahmudovun istintaqa çağırılması səngidi. Onu daha istintaqa çağırırlar. Hazırda mətbuatda "MTN işi" adı almış işdə müşahidə edilən sükut İlqar Əliyevin ölümü ərəfəsində də vardı. Belə bir halda Akif Çovdarovun qorxuları real da ola bilər...

□ **E.MƏMMƏDƏLİYEV**

Azərbaycan üçün kritik AŞ PA sessiyası yaxınlaşır

Rəsmi Bakının seçimi necə olacaq? - rəylər...

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞ PA) 2018-ci il 22-26 yanvar tarixlərində Strasburqda qış sessiyası keçiriləcək. Sessiyada qurumun yeni prezidenti, İnsan Hüquqları üzrə yeni Müvəkkil və həmçinin, İspaniya üzrə Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin hakimi seçiləcək.

"Trend" in məlumatına görə, AŞ PA-nın qış sessiyasında Danimarkanın şahzadəsi, bu ölkənin XİN rəhbəri və baş naziri və Avstriya prezidenti çıxış edəcəklər. Gündəmdəki digər məsələlər Monitoring Komitəsinin Bosniya və Herseqovina, Estoniya, Yunanıstan, Macarıstan və İrlandiya üçün dövrü araşdırma hesabatı, regional və milli azlıqların dillərinin müdafiəsi və Ukraynadakı müharibənin humanitar nəticələrini əhatə edəcək.

Fövqəladə prosedurlara əsasən, qış sessiyasında müzakirə üçün üç müraciət olunub. Bunlardan ikisi İsrail-Fələstin sülh prosesi və Avropa Şurasının buradakı rolu və Avropada baş qaldıran anti-semitizm, islamofobiya və yersiz düşmənçiliklə bağlıdır. Avropa Şurasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkil vəzifəsinə namizədlərin siyahısında Goran Klemençič (Sloveniya), Pyer-yves le Borgen

(Fransa), Dünya Miyatoviçin (Bosniya və Herseqovina) adları var.

Qeyd edək ki, hazırda Stella Kiriakides AŞ PA-nın prezidenti vəzifəsini icra edir. AŞ PA sədri Pedro Aqramunt oktyabrın 6-da istefa vermişdi və S.Kiriakides bu vəzifəyə oktyabr ayının 10-da seçilmişdi.

Göründüyü kimi, sessiya Azərbaycanı da yaxından maraqlandırır. Aqramuntu əvəz edəcək şəxsin kimliyinin ölkəmiz üçün əhəmiyyəti göz önündədir. Bu baxımdan Azərbaycan tərəfin sessiyaya ciddi hazırlaşmasının vacibliyi vurğulanır. Digər tərəfdən, rəsmi Bakının namizədlərdən hansını dəstəkləyəcəyi ilə bağlı da suallar doğuran məsələlər var.

Eyni zamanda REAL sədri İlqar Məmmədov və digər siyasi məbuslar, eləcə də, demokratiya, insan haqları ilə bağlı bəzi məsələlərə görə Azərbaycanla Avropa Şurası arasında son zamanlarda yaranan soyuqluq və bunun davam etməsinin sessiyada rəs-

mi Bakı üçün müəyyən problemlər yarada biləcəyi qeyd olunur.

AŞ PA-da Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü, Böyük Quruluş Partiyasının sədri "Yeni Müsavat"a açıqlamasında son bir ildə Avropa Şurası Parlament Assambleyasında iştirak etməsə də, bu dəfə iştirak edəcəyini söylədi: "Bu sessiyada olacaq namizədlər barədə konkret məlumatım yoxdur. Amma hər halda, Azərbaycan nümayəndə heyəti bu məsələlərdə ciddi müzakirələr apararaq, öz seçimini edir. Bizim üçün əsas vacib məsələ seçiləcək şəxsin ermənipərəst olmaması meyanıdır. Daha neytral bir şəxsin seçilməsi üzərində dayanılacaq. Aqramuntu əvəz edən şəxs bəlkə də rəhbərliyə seçilməyəcək. Burada çox şey qruplardan asılıdır. Çünki qruplar növbəlilik əsasında Parlament Assambleyasının sədri seçilir. Bəzən çoxluq təşkil edən qrup heç ora uyğun gəlmir. Yeni bir dəfə olubsa, ikinci dəfə olmur. Ona görə də ediyim kimi, qruplardan çox şey asılıdır. İştirak edəndən sonra sessiya barədə daha dəqiq məlumatım olacaq. Açıq, yeni seçiləcək sədrin Azərbaycan üçün daha faydalı ola biləcəyinə ümid etmərəm".

Hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu aprel sessiyasına daha çox ümid edir: "Bizim üçün sədrin kim olmasının fərqi yoxdur. Sadəcə, istəyirik ki, digər dövlətlərə olduğu kimi, bizə də normal münasibət olsun. Bizimkilər də addımlar atmalıdırlar ki, yeni seçiləcək şəxs gələn kimi bizi hədəfə götürməsin. Əgər AŞ PA-da sona qədər qalmaq istəyiriksə, bir sıra addımlara getməliyik. Həm siyasiləri azad etməliyik, həm də Avropa Məhkəməsinə gedən şikayətləri Azərbaycanda həll etməliyik. Çalışmalıyıq ki, yeni seçiləcək şəxslər ölkəmizə normal münasibət sərgiləsinlər. Biz addım atandan sonra yenə də onlar bizə normal münasibət göstərməsələr, o zaman fikirləşmək olar. Avropa Şurası ilə necə münasibətlər quracağımızı o zaman müəyyən edə bilərik. Hazırda AŞ PA-da seçki mərhələsidir. Hər qüvvə öz komandasını formalaşdırır. Bizim də seçimimiz olmalıdır ki, hansı komanda Azərbaycan üçün normaldır. Bunu sessiyaya qədər müəyyən etməli, seçimimizi dəqiqləşdirməliyik. Düşünürəm ki, əsas məsələ apreldə olacaq. O vaxta qədər ciddi addımlar atmalıyıq".

□ **Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"**

Generalların Bakı görüşü baş tutmaya bilər?

Politoloq təkzib edir: "NATO-da ABŞ-la hesablaşmamaq meylləri müşahidə olunur..."

NATO-nun Avropada Birləşmiş Silahlı Qüvvələrinin (BSQ) Ali baş komandanı general Kertis Skaparroti ilə Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi general Valeriy Gerasimov arasında bu ay ərzində Bakıda keçiriləcək görüş barədə yeni detallar var. Generallar ötən gün telefon vasitəsilə ilə əlaqə saxlayaraq, bir məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar. Bu barədə Rusiya KİV-ləri məlumat yayıblar. Bu xəbərindən gözlənilən görüşün Bakıda baş tuta bilməyəcəyi ehtimalı meydana çıxıb.

Politoloq Nəzakət Məmmədova isə hesab edir ki, bu, görüşün telefonu telefon danışıqıdır: "ABŞ hərbi siyasətinin lokomotivi olan Pentaqonun bir sıra təşəbbüsləri nəzərdə tutulur ki, onlardan biri 2018-ci ildə Rusiya ilə genişmiqyaslı kontaktların artırılmasını nəzərdə tutur. 2014-cü ilin aprelində Rusiya və NATO arasında əlaqələr dondurulduqdan sonra bu, Bakıda Alyans və rus generaları arasında keçiriləcək artıq üçüncü görüş olacaq. Məhz Bakının seçilməsi isə onunla bağlıdır ki, Azərbaycan paytaxtı artıq dünyamiqyaslı strateji şəhər statusu qazanıb. Əvvəllər Minsk adətən belə görüşlər üçün yer seçilirdisə, indi bu status artıq Bakıya keçib. Azərbaycanın balanslaşdırılmış xarici siyasət kursu yerində ölkə olması, NATO ölkələri ilə yaxşı münasibətləri qoruyub-saxlaması, həmçinin Rusiya ilə strateji tərəfdaşlıq münasibətlərində olması hər iki tərəfi görüşü burada keçirməyə sövq edir".

Politoloq keçiriləcək görüşün yerinin və vaxtının təsadüf olmadığını düşünür: "Rusiya Baş Qərargah rəisi ilə NATO Komandanının 2018-ci ilin başlanğıcında görüş keçirməsi diqqət çəkir. Yeni görüşün yeri qədər, vaxtı da müəyyən məsələlərə işıq salır. Görünür, iki qlobal geosiyasi oyunçu bu il qarşılıqlı maraq doğuran məsələləri müzakirə etmək, yeni ildə bir çox qlobal və regional məsələlərə dair öz mövqelərini ortaya qoymaq üçün belə bir görüşü keçirmək qərarına gəliblər. Bunlar Yaxın Şərqdə vəziyyət, Ukraynada sülhməramlıların yerləşdirilməsi, Baltikyanı NATO üzvü olan ölkələrin Rusiyaya düşmən kimi baxması fonunda gərginliyin azaldılması, İran, Türkiyə-Rusiya münasibətləri, dünya silah bazarında vəziyyət və digər məsələlər ola bilər. Eyni zamanda Ukraynanın NATO-nun "genişləndirilmiş imkanlar" proqramına daxil edilməsi Rusiyanın birbaşa geosiyasi maraqlarına toxunan məsləhət olduğundan görüşdə bunun xüsusi müzakirə olacağı ehtimal olunur. Görüşün formatı da diqqətəlayiqdir. Əvvəlki ilk görüşdə, yeni 2017-ci ilin fevralında ABŞ generalı gəlmişdisə, son iki görüşdə artıq NATO generalı Alyans təmsilçisi kimi Rusiya generalı ilə görüşür. Bu, NATO daxilində ABŞ-Avropa ziddiyyətlərinin təzahürü kimi nəzərdə keçirilə bilər. Ötən il prezident Trump NATO-dakı avropalı müttəfiqlərini üzvlük haqqını artırmayacağı ilə təhdid etmişdi. Bu, onsuz da yarandığı dövrdən bəri NATO-da mövcud olan avrosentrizm tərəfdarlarının amerikanosentrizm tərəfdarlarına qarşı olan münasibətini bir xeyli kəskinləşdirdi.

Artıq NATO üzvləri ABŞ-a demarş olaraq bir sıra addımlar atıb. Məsələn, bu günlərdə Fransa və İtaliya Türkiyə ilə raket sistemlərinin satışına dair müqavilə imzaladı, NATO üzvü olan Avropa ölkələri ABŞ-ın Qüds qərarına qarşı çıxdılar və BMT-dəki səsvermələrdə bunu sübut etdilər. Eyni zamanda Avropa ölkələrinin özlərinin NATO-sunu yaratması məsələsi gündəmdədir. Yeni NATO üzvləri ABŞ-dan asılı olmayaraq bir sıra addımlar atıblar. Bakıda Gerasimovla görüşü nəzərdə tutulan NATO generalına Obamanın prezidentliyi dövründə Rusiya təmsilçiləri ilə görüşlərinin qadağan edilməsinə baxmayaraq, o, artıq bu görüşə hazırdır. NATO-da ABŞ-la hesablaşmamaq meylləri müşahidə olunur. Lakin NATO-nun ABŞ-da "dövlət içində dövlət" hesab olunan, milyardlarla dollar büdcəyə malik olan əsas güc mərkəzlərindən biri kimi Pentaqonla sıx münasibətlərdə olması amili nəzərə alınarsa, ABŞ-NATO münasibətlərinin Trumpın mövqeyindən asılı olmadığını görmək olar. Odu ki, 2018-ci ildə ABŞ-ın əsasən NATO vasitəsilə Rusiya ilə bir sıra məsələlərlə bağlı görüşlərinin intensivləşəcəyi gözlənilir. Bakının isə bu görüşlərdə etibarlı məkan olması qürurvericidir".

□ Cavansir ABBASLI,
□ "Yeni Müsavat"

Suriya böhranı beynəlxalq maraq toqquşmasının "düyün nöqtələri"ndən biridir. Dünyanın nəhəng gücləri məhz bu coğrafi məkan üzərindən bir-birinə hərbi-siyasi təzyiqlər göstərirlər.

Son vaxtlara qədər Suriya-da superdövlətlər güzəştisiz mübarizə aparırdılar. Öz hərbi-siyasi rəqiblərini bu coğrafi məkandan sıxışdırmağa çalışırdılar. Və bu proses bir qədər səngisə də, əhəmiyyətini itirməyib və hələ də davam etməkdədir.

Ancaq bir müddət öncə bu hərbi-siyasi savaş məkanında qüvvələr nisbəti bir qədər dəyişib. Halbuki bu dəyişikliyi hələlik siyasi keyfiyyət deyil, yalnız məhz hərbi kəmiyyət baxımından təsdiqləmək mümkündür.

Məsələ ondadır ki, ötən ilin sonlarında Rusiya Suriyadakı qoşunlarını çıxartmaq qərarı verdi. Və bu proses artıq başlayıb.

Pentaqonun Kremlə ironik eyhamı...

Kremlin bu qərarından dərhal sonra prezident Vladimir Putin Suriyaya rəsmi səfərə gedərək, ölkəyə qaytarılacaq Rusiya hərbiçiləri qarşısında çıxış etdi. O iddia etdi ki, Rusiya Suriya ərazisində terrorçuluqla mübarizədə böyük hərbi qələbə qazanıb. Ona görə də rus hərbiçilərinin Suriyadakı missiyası yekunlaşdığından artıq onlar vətənə dönə bilərlər.

Maraqlıdır ki, Rusiya Müdafiə Nazirliyinin rəsmi iddiasına görə, rus hərbiçilər Suriyada 35 min terrorçunu məhv ediblər. Buna dərhal reaksiya verən Pentaqon isə Suriyada hələ də 3 mindən artıq terrorçunun mövcud olduğunu ironik şəkildə vurğulayıb.

Yeni Pentaqon eyham vurub ki, Suriyada terrorizm üzərində Rusiyanın "parlaq qələbəsi" barədə lovğa iddialar tamamilə yersizdir. Çünki 3 min terrorçu vahid coğrafi və hərbi-siyasi məkanda kifayət qədər ciddi problemdir. Üstəlik, artıq sərbəstlik qazanmış bu terrorçu kontingentin yenidən toparlanma və sayını artırma biləcəyi də qətiyyətlə istisna deyil.

Ancaq prezident V.Putin terrorçuların yenidən fəallaşacağına təqdirdə, Rusiya qoşunlarının yenidən geri dönməyini də vəd edib. Hətta o, terrorçuları və onların beynəlxalq himayədarlarını sarsıdıcı zərbələr endiriləcəyi ilə bağlı xəbərdarlıqla hədələməkdən də özünü saxlaya bilməyib.

Halbuki Kreml sahibinin bu hədələri artıq kimsəni narahat etmir. Çünki axar çayda bir dəfə girilən suya ikinci dəfə girmək mümkün deyil. Yeni Rusiya qoşunlarının buna qədər mövcud olmuş kəmiyyətdə yenidən Suriyaya girə biləcəyi artıq qətiyyətlə inandırıcı görünür.

Məyus rusların "parlaq qələbə" haqqında lovğa bəyanatları...

Əslində elə ruslar da bu reallığı çox gözəl anlaşırlar. Ona görə də, Rusiyanın siyasi dairələrində bu məsələ ətrafında kifayət qədər ciddi məyusluğun olduğu müşahidə edilir.

Əslində bu məyusluq müəyyən mənada başa düşüləndir. Ruslar terrorçular üzərindəki "parlaq qələbə"den nə qədər lovğa bəyanatlar versələr də, əslində, yekun nəticə dəyişməz qalmaqdadır. Yeni iddia olunan "parlaq qələbə" Rusiyaya demək olar ki, heç nə vermir. Suriyanı

Rusiyanın kosmosdan enib, "Suriya bataqlığı"nda batan "kosmik qoşunları"...

Kreml qarşıdakı illərdə kəskin maliyyə defisiti və sürətlə böyüyən "büdcə yırtığı" ilə qarşılaşa bilər

tərk etməklə isə Rusiya dünyanın ən önəmli "hərbi-siyasi tamaşa" arenasındakı rolunu demək olar ki, tamamilə itirmək üzrədir.

Halbuki vaxtilə ruslar Suriyaya qoşun yeritmək üçün dərindən-qabıqdan çıxırdılar. Və bunu Rusiyanın beynəlxalq supergüc statusu qazanmasının əsas faktorlarından biri hesab edirdilər.

Hətta bu məqsədə nail olmaq üçün Kreml Ağ Evlə açıq siyasi qarşıdurmadan belə çəkinmədi. Və sonunda öz istəyinə nail olaraq, Suriyaya Bəşər Əsəd cinahından giren ruslar ABŞ və Qərbin beynəlxalq siyasi iradəsi üzərində zəfər qazandıqlarını elan etməkdən məmnun idilər.

Təbii ki, ruslar "siyasi zəfər başgicəllənməsi" yaşadıkları həmin tarixi periodun real həqiqətləri tamamilə fərqli idi. Hələ o zaman yazmışdıq ki, ABŞ və Qərb son nəticəsini və mənfəətini zərger dəqiqliyi ilə hesablamadan kimsəyə rahat nəfəs aldırmaq. Yeni ABŞ və Qərbin rusların Suriyaya girməsinə susqunluqla seyrçi qalması olduqca müəmmal xarakter daşıyırdı. Belə anlaşıldı ki, ABŞ və Qərb açıq etiraz etməsə, deməli, bu, ruslara qeyri-rəsmi icazənin verilməsi deməkdir. Və səhnəarxasında hansısa hiyləgər oyun oynanılır.

O zaman biz bu oyunu "rusların Suriyada hərbi-siyasi bataqlığın içinə çəkilməsi" kimi şərh etmişdik. Son hadisələr göstərir ki, bu proqnozumuz böyük ölçüdə özünü doğruldur.

Rusiyanın "Suriya bataqlığı"nda batan milyardları...

Məsələ ondadır ki, ABŞ və

Qərb Rusiyanın maliyyə-iqtisadi durumunu ən asından ruslar qədər yaxşı bilirdi. Qərbdə şübhə etmirdilər ki, Rusiya "Suriya bataqlığı"nda uzun müddət tab gətirə bilməz. Və bir mərhələdən sonra həmin bataqlıqda batır, boğular, sonra da hər şeyi rəqiblərinin ixtiyarına buraxıb, qaçar. Üstəlik, qaçsa belə, o qədər zəif düşər ki, bir daha toparlanıb, özünə gəlməsi uzun bir zaman alar.

Rusiyanın maliyyə dairələrinin son açıqlamalarına istinad etsək, ABŞ və Qərbin öz hədəfinə çatdığı qənaətinə gəlmək olar. Çünki həmin açıqlamalarda Rusiya üçün qarşıdakı illərdə maliyyə defisitinin daha da kəskinləşəcəyi, sürətlə böyüyən "büdcə yırtığı"nın yamanmaz halə gələcəyi vurğulanır. Və Rusiyanın maliyyə-iqtisadi gələcəyi ilə bağlı olduqca pessimist proqnozlar yer alır.

Təbii ki, gələcəyə yönəlik belə pessimist proqnozların səbəbləri sırasında Rusiyanın "Suriya bataqlığı"na batması da olmamış deyil. Ən azından ona görə ki, Rusiyanın onsuz da ciddi beynəlxalq sanksiyalarla boğuşan maliyyə-iqtisadi sektoru üstəlik, paralel olaraq, "Suriya bataqlığı"nın da yükünü çəkməli oldu.

Belə görünür ki, Kreml hərbi əməliyyatlara xərclədiyi milyardlarla dolları bombaya, raketlərə çevirib, "Suriya bataqlığı"na tullayanda, bunun əvəzində nə ala biləcəyini hesablamayı unutmuşdu. Çünki müavinətinin məbləğinin artırılacağı günü sərbəzsizliklə gözləyən rus "pensiонер" in "ağzından kəsilib", bataqlığa atılan milyardların geri dönüş variantı mövcud deyil.

Rusiyanın kosmik qoşunları hansı "kosmik düşməni və ya hədəfi" məhv etdi?

Bütün bunları nəzərə alıqda, Kremlə yaxın siyasi dairələrdə lovğalılıq "parlaq qələbə" kimi təqdim edilən "rusların Suriya yürüşü" nün əslində böyük siyasi və maliyyə-iqtisadi məğlubiyyətlə nəticələndiyi ortaya çıxır. Və məhz bu məğlubiyyətin Rusiyanı tamamilə çökdürməməsi üçün Kreml son ümidini Suriyadan qaçmaq variantına bağladı.

Əks halda, Rusiya üçün nəticələr indikindən də daha katastrofik ola bilərdi. Çünki Kreml Suriyaya adi qoşun növlərini göndərməmişdi. Oradakı hərbi kontingent Rusiyanın ən elitar və bahalı Hərbi-Kosmik Qoşunlarına aid idi.

Halbuki bunun öz də təəcüb doğura biləcək bir seçimi idi. Çünki guya yadplanetlilərlə və yaxud da beynəlxalq hərbi rəqiblərin analoji qoşunlarıyla kosmik məkanda savaşımaq məqsədilə yaradılmış bu elitar hərbi gücün "Suriya bataqlığı"nda terrorçuların üzərinə göndərilməsi, onsuz da qəribə görünən hərbi hədəfin kəşidilə, əhəmiyyətdən salınmasından başqa bir şey deyildi.

Hər halda, Rusiyanın hərbi-siyasi dairələri həmin elitar hərbi kontingentin Suriyada hansı "kosmik düşməni və ya hədəfi" məhv etdiyini izah edə bilməzlər. Bunun əvəzində, Kreml yalnız Rusiyanı deyil, elə kosmik qoşunlarını da "kosmosdan endirib", "Suriya bataqlığı"nda batmış oldu.

□ Elçin XALİDBƏYLİ,
□ musavat.com

2018 işğalçı ölkəyə bahalaşma dalgası ilə gəldi

2018-ci il başlar-başlamaz, Ermənistanda gündəlik tələbat mallarının qiyməti artmağa başlayıb. "Yeni Müsavat"ın hələ ötən il sonu anons elədiyi kimi, bahalaşma dalgası əksər zəruri ərzaq mallarını əhatə edib. Həmçinin benzinin qiymətində tezliklə artım gözlənilir. Bu isə hakim rejimdən onsuz da güclü olan ictimai narazılığa bir qədər də artırma bilər.

Prezident Serj Sərkisyan isə məlum olduğu kimi, aprel ayında parlamentli üsul-idarəyə keçərək Ermənistanda prezidentlikdən baş nazirliyə "sıçrayış" etməklə öz siyasi hakimiyyətinin ömrünü uzatmağı hədəfləyib. Aydın məsələdir ki, aprele qədər ölkədə sosial-iqtisadi durum ağırlaşmaqda davam edərsə, bu, ilk növbədə Sərkisyanın yeni hakimiyyət planlarına ciddi zərbə olacaq.

Təsadüfi deyil ki, yanvarın 10-da Serj Sərkisyan məhz qiymət artımı və bahalaşma ilə bağlı hökumətin təcili toplantısını keçirib. "Yeni Müsavat"ın erməni qaynağına istinadən verdiyi xəbərə görə, maraqlısı həm də odur ki, müşavirə baş nazir Karen Karapetyansız keçirilib - sonuncu hazırda məzuniyyətdədir.

Bununla bağlı erməni şərhçilərindən Aram Amatuni 1 in.am portalında yazıb: "Şübhəsiz ki, qiymət artımı mövzusu təcili xarakter daşıyır, ancaq buna da şübhə yox ki, əgər Serj Sərkisyan müşavirəni cəmi 2-3 gün sonra keçirəydi, Karapetyan məzuniyyətdən qayıdarsa, elə bir böyük dəyişiklik də baş verməzdi. Nədən ki, çətin ki, müşavirədən sonra qiymətlər enməyə başlasın".

Yəqin ki, bununla Sərkisyan apreldəki əsas rəqiblərindən olan indiki baş naziri bir növ qabaqlamaq, özü haqda cəmiyyətdə guya xalqın dərindən daha çox yanan imici yaratmaq istəyib. Onu da qeyd edək ki, parlamentdəki müxalifətli "Yelk" bloku yanvarın 19-a bahalaşma əleyhinə aksiyalar təyin edib. Bəzi müşahidəçilərə görə, Sərkisyanın təcili şəkildə hökuməti toplamağa bu amil də vadar edə bilər.

Bu arada xarici borcları da artan və illik büdcəsini xeyli üstələyən (yanvarın 1-nə 5.1 milyard dollar təşkil edib) Ermənistan üçün bu ildə Dağlıq Qarabağ probleminin həllində ciddi dönüşün olmaması yeni kataklizmlər vəd edir - ilk növbədə də ölkə əhalisinin güzəranında bunun özünü qabarıq şəkildə göstərəcəyi şübhə doğurmur.

"Dağlıq Qarabağ münaqişəsi əvvəlki illər kimi, Ermənistan iqtisadiyyatına neqativ təsir göstərməkdə davam edir. Çünki Ermənistanın öz geo-iqtisadi şərtləri imkan vermir ki, qonşularla əməkdaşlıq olmadan effektiv şəkildə inkişaf eləsin". "Yeni Müsavat" "Vestnik Kavkaza" nəşrinə istinadən xəbər verir ki, tanınmış rusiyalı analitiklər işğalçı ölkədə iqtisadi geriliyin və əhəlinin olduqca aşağı həyat səviyyəsinin səbəblərindən danışarkən ən əvvəl bu qənaətə gəliblər. Onların bu xüsusda bəzi fikirlərini təqdim edirik.

Sərkisyanın 5 milyardlıq borcu -

Ermənistanın qaranlıq Qarabağ dalanı

Prezident təcili müşavirə çağırdı; Ermənistan kritik həftəyə girir - bahalaşma əleyhinə aksiyalar başlayır; rusiyalı analitiklər: "Ölkənin iqtisadi problemlərinin 90%-i blokada ilə bağlıdır..."

nistan iqtisadiyyatına neqativ təsir göstərməkdə davam edir. Çünki Ermənistanın öz geo-iqtisadi şərtləri imkan vermir ki, qonşularla əməkdaşlıq olmadan effektiv şəkildə inkişaf eləsin". "Yeni Müsavat" "Vestnik Kavkaza" nəşrinə istinadən xəbər verir ki, tanınmış rusiyalı analitiklər işğalçı ölkədə iqtisadi geriliyin və əhəlinin olduqca aşağı həyat səviyyəsinin səbəblərindən danışarkən ən əvvəl bu qənaətə gəliblər. Onların bu xüsusda bəzi fikirlərini təqdim edirik.

Sergey Markov (Moskvadakı Siyasi Tədqiqatla İnstitutunun direktoru): "Fikrimcə, Ermənistanın iqtisadi problemlərində həll edilməmiş Dağlıq Qarabağ itilafının həlledici rolu var. Bu konflikt olmasaydı, respublika iki tərəfdən blokada olmasaydı. Blokadasız şəraitdə isə əlbəttə ki, Ermənistan qat-qat yaxşı inkişaf edərdi. Ona görə də Rusiyanın təklif elədiyi "Kazan formulu" optimaldır, çünki Dağlıq Qarabağ ətrafında onsuz da boş qalan rayonların boşaldılması qarşılığında Ermənistanla sərbəhlərin açılmasını nəzərdə tutur. Bu, öz iqtisadiyyatını ayağa qaldırmaq üçün Ermənistanla əlaqələri blokada şəraitində bəzi ölkələrin müəyyən iqtisadi uğurlar əldə etməsi faktıdır. Ancaq nəzərə almaq lazımdır ki, Ermənistan balaca ölkədir və onun iqtisadi potensialı kiçikdir. Ermənistanın iqtisadi problemlərinin 90%-i məhz blokada ilə əlaqədardır".

Aleksey Fenenko (Lomonosov adına MDU-nun Dünya Siyasəti fakültəsinin beynəlxalq təhlükəsizlik kafedrasının dosenti): "Əvvəla, Ermənistanın coğrafi vəziyyəti əlverişli deyil: onun nəqliyyat marşrutu olacaq ne okeanlara, nə də nəqliyyat hansısa iri çaya çıxışı yoxdur. Ermənistan dünya ticarət yollarından kənar yerdədir. Bundan əlavə, ölkə xarici bazara elə bir qiymətli məhsul təklif edə bilmir: Ermənistan ətrafında kənd təsərrüfatı malları bazarı çoxdan tutulub, bahalı daşlar və nadir mineralların ixracı isə lüks sinfinin məhdud seqmentini təşkil edir. Ermənistanın rəqabət qabiliyyətli başqa malları isə yoxdur. Bu situasiyanı üstəlik, sərhədlərin qapalı olması və blokada

rejimi daha da ağırlaşdırır. Xüsusən də Türkiyə tərəfdən blokada çox ağırdır. Ermənistan hazırda pat vəziyyətindədir. İqtisadi problemlərin həlli tələb edir ki, İrəvan Dağlıq Qarabağ probleminin nizamlanmasında siyasi iradə göstərsin".

Bu kimi şərhçilərin sayını artırmaq da olar. Ancaq bizcə, kifayətdir. Qalır indi tanınmış analitiklərin yuxarıdakı obyektiv dəyərləndirmələr və xəbərdarlıqların rəsmi İrəvan tərəfindən ciddiyyə alınması. Alınacaq, yoxsa xalqa "miatsum" nağılları danışmağa davam ediləcək?

Söyləmək çətindir. Bir şey dəqiqdir ki, işğalçı ölkənin və onun iqtisadiyyatının taleyi indi müstəsna olaraq, ermənilərin öz seçimindən aslıdır. Məhz erməni xalqı nəhayət ki, ağır dolanışmaq və bahalaşma dalgasından qurtulmaq üçün hakimiyyətə yeganə doğru və məqbul yolu göstərə, onu həmin yolla getməyə vadar edə bilər. Hansı yol ki, yuxarıda artıq göstərildi.

☐ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

REAL Hərəkəti Tiflisdə qurultay keçirəcəklərini təkzib edir

Natiq Cəfərli: "Təsis qurultayının ölkədə keçirilməsinə nail olacağıq"

Azərbaycanda qurultay keçirmək üçün yer ala bilməyən REAL Hərəkəti üzünü qonşu Gürcüstana çevirə bilər. Yanvarın 21-də Tiflisdə hərəkətin qurultayının keçiriləcəyi barədə xəbərlər yayılıb. Bu barədə məlumat yayan virtual.org saytı qurultayda iştirak edəcək nümayəndələrdən birinin məlumat verdiyini göstərib.

Özü də qurultay gizli keçirilə bilər. Belə ki, tədbirə hazırlıq işlərinin başlanmasına hələ çox qalmış onun təşkilatçıları iştirakçılara xəbərdarlıq ediblər ki, hərəkətin qurultay barədə məlumatı yaymasınlar. Bununla belə, virtual.org məlumat verir ki, REAL-ın qurultayında iştirak etmək üçün Gürcüstan paytaxtına 100-dən çox nümayəndə yollanacaq.

Hərəkətin icraçı katibi Natiq Cəfərli "Yeni Müsavat"la açıqlamasında yayılan məlumatı təkzib etdi: "Bu xəbəri oxumaq bizim üçün də çox böyük bir sürpriz oldu. Çünki belə bir müzakirələr, ümumiyyətlə, olmayıb. Bu fikrin yayılmasının qaynağının haradan gəldiyini təxmini bilərəm. Çünki sosial şəbəkələrdəki qruplarda gənclər, bəzi insanlar belə bir təkliflə çıxış etmişdilər. Deyirdilər ki, Azərbaycanda hökumət qurultay üçün yer vermirsə, AXCP və Müsavata ayrılan yerlər REAL-a vermirsə, o zaman bəlkə xaricdə, o cümlədən Tiflisdə keçirək. Bu barədə qruplarda açıq müzakirələr olmuşdu. Mənə elə gəlir ki, o müzakirələrdən çıxış edərək, belə bir xəbər düzəldilməsinə çalışılıb. Əsl qaynaq yoxdur, sadəcə, facebookda gedən müzakirələrdən hazırlanan xəbərdir. Məqsədimiz Azərbaycanda ölkə qanunlarına uyğun olaraq, qurultayın keçirilməsidir. Çalışacağıq ki, ölkə qanunları çərçivəsində qurultayımızı keçirək. Yeri gəlmişkən, bu il həm də Cümhuriyyətin yüz illiyidir. Yüz illiyin keçirilməsi, bu ilin "Cümhuriyyət ili" elan olunması ilə bağlı fərman da imzalanıb. Düşünürük ki, Cümhuriyyətin yüz illiyində, belə bir vacib ildə Azərbaycan ərazisində Cümhuriyyətin dəyərlərini əsas əqidəsi kimi elan edən bir təşkilatın təsis qurultayının ölkədə keçirilməsinə nail olacağıq. Yenidən müraciətlərimizi edəcəyik. Çalışacağıq ki, qanunlara əməl edərək təsis qurultayımızı keçirək. Bu xəbər, bir daha deyirəm ki, sosial şəbəkələrdə gedən müzakirələrdən qaynaqlandığını düşünürəm. Bu günə qədər qurultayın ölkə xaricində keçirilməsi ilə bağlı təkliflər çox olub. Hətta regionlarda belə qurultayın keçirilməsini təklif edənlər olub, kiminsə bağ evində qurultayın keçirilməsi təklifi belə olub. Təkliflər hər zaman olur. Biz demokratik və açıq təşkilatıq. Son qərarı İdarə Heyəti və Təşkilat Komitəsi verəcək. İdarə Heyəti və Təşkilat Komitəsinin gündəliyində isə açıq, belə bir məsələ yoxdur. Çıxan xəbərləri telefon zəngində hərəkətin rəhbəri İlqar Məmmədova bildirəcəyik. Onun da yəqin bu məsələ ilə bağlı öz fikri olacaq. İlqar Məmmədov qurultayın Azərbaycanın qaydalarına uyğun olaraq keçirilməsi və təşkilatın qeydiyyatdan keçməsinin tərəfdarıdır. Əslində qalsa, qurultayın xaricdə keçirilməsinin heç legitim hüququ əsası da yoxdur. Çünki xaricdə keçirilən bu tipli tədbirlər həmin təşkilatın Azərbaycanda qeydiyyatdan keçməsinə əsas vermir. Hərəkətdə çoxluq təsir qurultayının keçirilməsinin tərəfdarıdır. Amma həmin çoxluq da qurultayın qaydalara uyğun keçirilməsini istəyir. Əsas müzakirələr də bu yöndə gedir".

Gürcüstanın Bakıdakı səfirliyi müxalif REAL Hərəkətinin Tiflisdə qurultay keçirməsi haqda informasiyaya reaksiya verib.

Səfirliyin mətbuat xidmətinin başçısı Kaxa Abdaladze virtualaz.org-a bildirib ki, onlarda bu barədə heç bir informasiya yoxdur.

"Hər halda, biz bu barədə Tiflis ilə əlaqə saxlayacağıq və əgər hansısa informasiya olarsa sizə deyəcəyik", - deyərək, gürcü diplomat bildirib.

☐ Cavanshir ABBASLI,
☐ "Yeni Müsavat"

Ölkə gündəmində müzakirə olunan növbəti struktur islahatı Vergilər Nazirliyi və Dövlət Gömrük Komitəsinin vahid bir qurumda birləşəcəyi (buna supernazirlik də deyilir-N.L.) ilə bağlı məlumatlardır ki, bunu da "Turan" informasiya agentliyi yayıb.

Agentliyə mötəbər mənbələrdən verilən məlumatlara görə, tezliklə Dövlət Gömrük Xidmətinin və Vergilər Nazirliyinin inteqrasiyası yolu ilə vahid fiskal orqan yaradılacaq. Bu da dövlətə həmin xidmət vasitəsilə tamamilə sabit gəlir əldə etməyə imkan verəcək. Bu mənevədə məqsəd təkrarlanmanı aradan qaldırmaq və idarəetmənin səmərəliliyini gücləndirən sinergetik effekt əldə etməkdir. Əksər iqtisadçı ekspertlər bu islahat xəbərini müsbət dəyərləndiriblər.

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Vahid Əhmədov "Yeni Müsavat"a danışarkən bildirdi ki, beynəlxalq aləmdə bununla bağlı müəyyən təcrübələr var: "Bu iki qurum büdcə ilə əlaqəli təşkilatlardır. Faktiki olaraq bu qurumların həyata keçirdiyi yığımlar büdcənin gəlir hissəsini təşkil edir. Vergilər Nazirliyi də, Gömrük Komitəsi də əsasən Maliyyə Nazirliyinə işləyirlər. Büdcəyə cavabdeh təşkilat da faktiki olaraq Maliyyə Nazirliyidir. Bir çox dövlətlərdə vergi və gömrüklə əlaqədar orqanlar Maliyyə Nazirliyinin tərkibində fəaliyyət göstərirlər. Azərbaycan 26 ildir ki, müstəqil dövlətdir. Bu, çox da böyük bir müddət deyil. Birdən-birə bütün strukturları bir yere yığmaq müəyyən problemlər də yarada bilər. Ancaq bunun üçün artıq müəyyən məqamlar yetişir ki, bu təşkilatlarda müəyyən strateji xətlər irəli sürülsün. Həmçinin Maliyyə Nazirliyi ilə bu qurumlar arasında büdcəyə daxilolmalar istiqamətində bir münasibət qurula bilsin. Bu baxımdan müəyyən birləşmələr ola bilər. O da cənab prezidentin səlahiyyətində olan məsələdir. Lakin buna müəyyən qədər vaxt da lazımdır".

Deputat supernazirlik yaradılacağı xəbərini şərh etdi

Vergilər Nazirliyi və Dövlət Gömrük Xidmətinin birləşdirilə biləcəyi xəbərləri yayılıb; **Vahid Əhmədov:** "Birdən-birə bütün strukturları bir yere yığmaq müəyyən problemlər də yarada bilər"

İqtisadçı ekspert, hüquqşünas Əkrəm Həsənov "Turan"a deyib ki, vergi və gömrüyü birləşdirərək tək bir fiskal orqanın yaradılması qərarı özünü doğruldur: "Dünyada belə yanaşma çərçivəsində

uğurlu nümunələr çoxdur. Amma əks nəticələr də olub. Dünya praktikasında qurumların iri və əməliyyat baxımından yönəmsiz, nöqsanlı səlahiyyət bölgüsü olan strukturlara inteqrasiyası təcrübəsi olub, bu zaman müxtəlif departamentlər onlara uyğun olmayan funksiyalar əldə edib. Ona görə də

qərarların qəbulu çox vaxt əsassız olaraq uzun vaxt aparır, bəzən isə yenidən baxılması tələb edirdi. Birləşmənin müsbət nəticələri də olub: birgə vergi-gömrük yoxlamaları, qanunvericilik normalarının eyni cür anlaşılması, iki xidmət arasında tam informasiya mübadiləsinin yaradılması. Azər-

baycanda çox şeyi kadrlar həll edir. Hesab edirəm ki, yeni fiskal orqana yeni təyin olunmuş vergilər naziri Mikayıl Cabbarov rəhbərlik edəcək".

İqtisadçı ekspert Natiq Cəfəri də belə bir islahatın 2013-cü ildən REAL-in proqramında öz əksini tapdığını deyib: "Bu iki qurumun birləşməsi labüddür. Dövlət Gömrük Komitəsinin təmsalında ayrıca dövlət strukturunun olması məqsəduyğun deyil. Vergi və gömrük xətləri üzrə büdcə gəlirləri bir rəhbərlik altında bir istiqamətə getməlidir. Ümumiyyətlə, belə bir yanaşma biznesin xeyrinə daha çəvik vergi və gömrük siyasəti yürütməyə imkan verir. İndi biznesin lehinə qərar qəbul edərkən nazirlik və qurumların maraqları toqquşur. Bu məsələ ölkə müstəqillik qazanandan işgüzar dairələri narahat edir. Çünki gömrük və vergi xidməti sahibkarlığın inkişafına mane olur. Onların birləşdirilməsi idarəetmənin səmərəliliyinə kömək edəcək".

Mövzu ilə bağlı iqtisadçı ekspert Rəşad Həsənov da "Yeni Müsavat"a açıqlamasında belə bir təcrübənin dünyada mövcud olduğuna diqqət çəkib: "Ümumiyyətlə, Gömrük Komitəsinin ləğv edilməsi, Maliyyə Nazirliyinin və ya Vergilər Nazirliyinin strukturunda birləşdirilməsi uzun müddətdir müzakirə olunur. Ancaq məsələ ondan ibarətdir ki, hələ də bu istiqamətdə hər hansı addım atılmayıb. Dünya təcrübəsində bənzər metodlar əksər hallarda istifadə olunur. Çünki gömrük rüsumu və verginin bir qurumun əlində cəmləşdirilməsi, eyni zamanda idarəetmənin optimallaşdırılması aktual məsələlərdən biridir. Dünya təcrübəsində bənzər situasiyalarda oxşar qərarlar verirlər, əksər hallarda gömrük xidmətinin Vergilər Nazirliyinin strukturunda yerləşdirilməsi metodundan istifadə olunur. Azərbaycanda da bu addımın atılması doğru olardı. Nəzərə alsaq ki, ölkəmiz kiçik bir ölkədir. Bu baxımdan strukturların azaldılmasına ehtiyac var. Dövlət strukturlarının sayı həddindən artıq çoxdur. Bu addım həm vahid nəzarət mexanizminin yaradılması, dövlətin fiskal siyasətində konsentrasiyanın aparılması məqsədilə atıla bilər. Həmçinin xərclərin azaldılması, strukturun optimallaşdırılması məqsədilə bu qurumların birləşdirilməsi müsbət addım olardı. Eyni zamanda hazırkı situasiyada bu kimi addımın atılması ehtimalı çox azdır. Son günlərdə Vergilər Nazirliyində müəyyən işlər aparılır. Ancaq bu işlərin nəticələrinin nə dərəcədə islahat xarakterli olacağını müəyyən etməyə bir qədər çətindir. Baxmayaraq ki, Vergilər Nazirliyi artıq yeni çağırışlara uyğunlaşma ilə bağlı açıqlama yayıb. Müəyyən səlahiyyətli şəxslər işdən azad edilir. Ancaq bununla belə qeyd edilən addımın atılacağı ehtimalı çox aşağıdır".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Dövlətə xəyanətdə ittiham olunan hərbiçilərin məhkəməsi başlayır

Cinayət işinin materialları Bakı Hərbi Məhkəməsinin sədri Həbib Həsənovun icraatına verilib

Dövlətə xəyanətdə ittiham olunan hərbiçilərlə bağlı cinayət işinin istintaqı yekunlaşıb. APA xəbər verir ki, Respublika Hərbi Prokurorluğunda istintaq edilən cinayət işinin materialları baxılması üçün Bakı Hərbi Məhkəməsinə göndərilib.

Cinayət işinin materialları Bakı Hərbi Məhkəməsinin sədri Həbib Həsənovun icraatına verilib.

Qeyd edək ki, ötən il mayın 7-də Baş Prokurorluq, Müdafiə Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti birgə bəyanat yayıb.

Bəyanatda bildirilib ki, Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin kəşfiyyatı və xüsusi xidmət orqanları tərəfindən Müdafiə Nazirliyinin Tərtər rayonu istiqamətində yerləşən bölmələrinə və yaşayış məntəqələrimizə qarşı genişmiqyaslı təxribat fəaliyyətinin həyata keçirilməsinin planlaşdırıldığı barədə əldə edilmiş məlumat əsasında aparılmış tədbirlər nəticəsində müəy-

yən olunub ki, xalqına, vətəninə və dövlətinə xəyanət yolunu tutan iradəsi zəif, vətəndaşlıq ruhunu və vətəninə bağlılığını itirmiş bir qrup hərbi qulluqçu və digər mülki şəxslər Azərbaycan Respublikasının suverenliyi, ərazi toxunulmazlığı, dövlət təhlükəsizliyi və müdafiə qabiliyyəti zərərinə olaraq düşmən kəşfiyyatçıları ilə məxfi əməkdaşlığa cəlb edilərək müxtəlif vaxtlarda maddi maraqları naminə hərbi sirr təşkil edən məlumatları əldə etməklə düşmən tərəfinə ötürüblər.

Toplanmış materiallar əsasında dövlətə xəyanət və digər faktlar üzrə 2017-ci il 3 may tarixdə Hərbi Prokurorluqda Cinayət Məcəlləsinin

274-cü maddəsi ilə (Dövlətə xəyanət) cinayət işi başlanaraq, Baş Prokurorluq, Müdafiə Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin əməkdaşlarından ibarət birgə istintaq-əməliyyat qrupu yaradılıb və ibtidai istintaq aparılır. Aparılmış təxribat istintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində düşmə-

nin kəşfiyyat və xüsusi xidmət orqanlarının Bakı şəhərində ictimai yerlərdə həyata keçirməyi planlaşdırdıqları təxribat və terror fəaliyyətinin qarşısı alınıb, məxfi əməkdaşlığa cəlb olunmuş bir qrup hərbi qulluqçu və mülki şəxslər cinayət məsuliyyətinə cəlb edilərək həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

Ləğv olunan bankların əmlakı satışa çıxarıldı

Əmanətlərin Sığortalanması Fondu Azərbaycan Respublikası Xammal və Əmtəə Birjası vasitəsilə ləğv prosesində olan bir sıra bankların balansında olan əmlakı satışa çıxarır.

Virtualaz.org fonda istinadən bildirir ki, yanvarın 16-da ləğv prosesində olan QSC "Standard Bank" KB-nin balansında olan 1 (bir) ədəd "Daewoo Nexia", 6 (altı) ədəd "Mitsubishi Lancer", 6 (altı) ədəd "Toyota Corolla", 1 (bir) ədəd "Toyota Avalon", 3 (üç) ədəd "Hyundai Accent" markalı avtomobillər, 1 (bir) ədəd "Fiat Doblo Cargo" və 1 (bir) ədəd "Mercedes-815" yük avtomobilləri, 2 (iki) ədəd bankomat və 1 (bir) ədəd embosser satışa çıxarılır.

Ləğv prosesində olan "Atrabank" ASC-nin balansında olan 1 (bir) ədəd "Ford Focus", 1 (bir) ədəd "Mitsubishi Pajero" markalı avtomobillər və 2 (iki) ədəd embosser hərəracı çıxarılır.

Bundan başqa, ləğv prosesində olan "Kredobank" ASC-nin balansında olan qeyri-yaşayış sahəsi və ləğv prosesində olan "Texnikabank" ASC-nin balansında olan bağ evi satışa çıxarılır.

Qeyd edək ki, "Kredobank" ASC-nin balansında olan qeyri-yaşayış sahəsi 250.150,00 manat, bağ evi isə 150.150,00 manatdır.

Azərbaycan tarixinin ən məşum olaylarından biri - 2015-ci ildə Binəqədi rayonunda baş verən dəhşətli yanğınla bağlı son dərəcə ilginclik məlumatları almışıq. Həmin ilin mayında bir göz qırpmında hündürmərtəbəli bina kibrit çöpü kimi alışıra qula dönmüşdü. Dəhşətli yanğın 15 nəfərin həyatına son qoymuş, 56 nəfər isə müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri almışdı.

Qüdrət Seyfullayevin gerçəkləşdirdiyi təmir-tikinti projektlerinden biri də Binəqədi rayonunda binaların üzlənməsi olub. 2013-cü ildə Fazil Məmmədov "desant"ı Qüdrət Seyfullayevi Binəqədi rayonuna yollayıb. Xaləddin İsgəndərov Qüdrət Seyfullayevi Binəqədi Rayon Təsərrüfat Şöbəsinin müdiri vəzifəsinə işə götürüb. Binaların tezalışan poliuretanla üzlənməsini sifariş edən də Qüdrət Seyful-

zənfər Novruzovun, 72 saylı mənzil-kommunal istismar sahəsinin rəisi Nizami Orucovun, təsərrüfat şöbəsinin müdiri Ədalət Rəcəbovun təhvil-təslim aktlarında adları olmayıb. Sadəcə, Qüdrət Seyfullayev Fazil Məmmədovun yaxın adamı olduğuna görə istintaqdan kənar qala bilib. Əslində isə həbs olunmalı şəxslərin siyahısında ilk yerdə Qüdrət Seyfullayev olmalı idi. Məlumatla görə, "yanan bina"

Nazirliyinə informasiya sorğusu ilə müraciət edib.

Həmin sorğunun məzmununu təqdim edirik:

- Bildiyiniz kimi, mayın 19-da Binəqədi rayonunda poliuretan üzlüklü bina yandı, nəticədə 15 nəfər dünyasını dəyişdi, 56 nəfər isə xəsarət aldı. Prezident yanında Dövlət Komissiyasının iclasında binanın üzlənməsi ilə bağlı müxtəlif fikirlər səsləndirildi. Binanın daha keyfiyyətsiz materi-

Neft eyforiyası yenidən başlayır?

Xalid KAZIMLI

Sevindirici xəbərdir: "Son 3 ildə Azərbaycan nefti ilk dəfə 71 dollardan satılıb". Hamımız bilir ki, neftimiz iqtisadiyyatımızın fəqərə sütunudur, indilikdə o, olmasa, qəddimiz əyilər, sürüncəkli olarıq.

Son üç ildə neftimiz 70 dollardan, hətta 50 dollardan da aşağı qiymətə satılanda, şahidsiniz, iki dəfə devalvasiya oldu, 78 qəpiyə aldığımız dolları 2-3 dəfə bahasına alması oldu. Dollarla alınıb ölkəyə gətirilən əmtəələr də bahalaşdı, milli valyutamız dəyər itirdi, maaşlarımız yerində qalsa da, pulumuzun alıcılıq qabiliyyəti azaldığından xərclərimiz artdı, güzəranımız pisləşdi.

O zaman hər kəsə bir daha əyan oldu ki, neftimiz milli valyutamızın da dirəyidir.

İndi bu neft, əsas milli sərvətimiz öz gerçək dəyərini qazanmaqdadır və bu, bizi istər-istəməz sevindirir.

Neft kimi enerjidaşıyıcının supermarketlərdə satılan mineral sulardan ucuz olması anormal hal idi. İndi güman ki, onun qiyməti artan xətt üzrə davam edəcək.

Yazının bu yerində dönüş edərək başqa istiqamətə - neftin qiymətini yenidən qaldıran səbəblərlə bağlı geniş bir söhbət də başlamaq olar. Amma qoy bunu neft birjalarındakı konyukturanı, neft strategiyasının məziyyətlərini bilən mütəxəssislər desin.

Qısaca onu demək olar ki, bir çox neft istehlakçısı olan qüdrətli dövlətlərə nefti su qiymətinə, hətta ondan da ucuz qiymətə satan İŞİD-in neft satışı bazasının əlindən alınması, terror təşkilatının aqoniyə vəziyyətinə salınması, güman ki, neftin qiymətini artıran əsas səbəblərdən biridir.

Amma biz neftin qiymətinin normallaşması kimi bir sevindirici xəbərin kədərli məqamlarının üstünə gedək. Çünki bu, çox vacibdir. Neftin qiyməti bir daha aşağı düşməyə bilər, amma neftin tükənməsi qaçılmazdır. Bax, onda aranızda sevimli ifadəsi ilə desək, nə edəcəyik.

Diqqətli və yaddaşlı oxucuların yanında olar, təxminən 2 il öncə, neftin qiymətində artım gözlənilmədiyi dövrdə ölkəmizdə qeyri-neft sektorunun inkişafına dair qızgın söhbətlər gedirdi, layihələr hazırlanırdı, yol xəritələri düzəldilirdi, müvafiq sərəncamlar imzalanırdı.

Fərqli rayonlarda fərqli sahələrin inkişafına dair planlar tərtib edilirdi. Üzümçülük, pambıqçılıq, heyvandarlıq, tütünçülük, ipəkçilik, meyvə-tərəvəzçilik kimi kənd təsərrüfatına aid sahələrin inkişafına, emal sənayesinin gücləndirilməsinə dair layihələr həyata keçirilirdi.

Son 25 ildə ilk dəfə mediada pambıqçılığa dair materiallar yer almağa başlamışdı. Sovet dövründə dövlət televiziyasının məşhur verilişlərindən biri olan "Heyvandarlıq zərbəci cəbhədir" rubrikası bərpa olunmaq üzrəydi. İqtisadçılar qeyri-neft sektorunun inkişafına dair yeni-yeni layihələrlə çıxış edirdi, intensiv müəhəbiyələr verirdilər.

Son 2-3 ayda neftin qiymətinin üzü yuxarı sürünən şkala ilə artması o söhbətləri xeyli səngidib. Artıq yenidən neft-qaz söhbətləri artmağa başlayıb, sanki qeyri-neft sektorunun inkişafına dair layihələr arxa plana keçib.

İndi bir çoxları, xüsusilə də irimiqyaslı işlər görən nazirliklər yəqin ki, oturub yenidən ölkəyə axacağı gözlənilən neft milyardlarının necə, 3-5 il əvvəlki kimi xərclənməsinə dair layihələr tərtib edirlər.

Düşüncə budur: bir halda ki, neftin qiyməti artır, Allah milyardları başımızdan tökür, daha pambıqçılıq, heyvandarlıq, tərəvəzçilik kimi sahələri inkişaf etdirməyin, bu işə nə qədər əmək, vəsait, enerji sərf etməyin nə mənası var, pul gələcək, xərcləyəcəyik.

3 il əvvəl neftin qiyməti ucuzlaşanda, pulumuz azalandı, devalvasiya baş verəndə bir çox israfçılar "keçən günlərimiz qayıdaydı, biz bilirdik o milyardları necə xərcləyirdik" düşüncəsinə qapılmışdılar. Budur, həmin günlərin qayıdaçağına dair şərtlər var və biz yenidən eyforiyaya qayıdaçağıq, neftin qiymətinin artmasına dair xəbəri saytlarda qırımızı şriftlərlə veririk. Çünki önəmlidir, maraqlıdır, yaxşı söhbətdir.

Amma ən normalı bu olardı ki, neftin qiymətinin artması bizim məmurların qol çırmayıb həyata keçirməyə çalışdıqları bir sıra layihələrin tələyinə təsir etməyəydi.

Etibarsız dünyadır, birdən bəzi qüdrətli dövlətlər yeni oyun qurub nefti ucuzlaşdırsalar, onda necə olacaq?

Binəqədidə "yanan bina"nın külündən onun adı "çıxdı"

Bina tez yanan üzlüklə sabiq nazirin müşavirinin sifarişi ilə üzlənibmiş...

Olaydan dərhal sonra hüquq-mühafizə orqanları binanın bu şəkildə yanmış küllə dönməsini tezalışan - poliuretan adlı materialla üzlənməsi ilə izah etdilər. Həmin dövrdə məşum olayın yaşanmasına yol açan materialın binaya kimin istəyi və sifarişi ilə vurulduğu sualı aktullaşdı. Azərbaycanda belə işlərin sifarişçisi rolunda adətən yerli icra hakimiyyətləri çıxış etdiklərindən bütün diqqət Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinə, konkret olaraq icra başçısı Xaləddin İsgəndərova yönəldi. Amma həbsə alınan başqaları oldu.

"Yeni Müsavat"a daxil olan məlumatda deyilir ki, Vergilər Nazirliyi rəhbərliyində baş verən dəyişikliklər yanan binanın üzlənməsi ilə bağlı gizlədilməyə çalışılan faktların üzərindən sirr pərdəsini götürə bilər.

Fazil Məmmədovun işdən qəfil qovulması və Mikayıl Cabbarovun vergilər naziri postuna gətirilməsindən 1 aydan bir qədər artıq vaxt ötür. Gözlənilmədiyi kimi, yeni nazir köhnənin komandasını postlarından uzaqlaşdırmağa başlayıb. M.Cabbarovun qərarı ilə Fazil Məmmədovun işə götürüldüyü 64 vergi məmuru işdən uzaqlaşdırılıb. Onların arasında Qüdrət Seyfullayev də var. Bu şəxs Fazil Məmmədovun müşaviri olub. Bu vəzifəyə təyinat qədər isə Qüdrət Seyfullayev Fazil Məmmədovun biznes lahiyələrinin gerçəkləşdirilməsində, təmir-tikinti işlərinin aparılmasında feal iştirak edib.

Redaksiyamıza daxil olan məlumatla görə, Fazil Məmmədovun tapşırığına əsasən,

layev olub. Onun bu işlərində köməkçisi isə həmin vaxt Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyətinə atasının "yerdə qalan məsələlər" üzrə "müavini" Elnur İsgəndərov olub. Qaynağımız bildirib ki, 2015-ci il mayın 19-da Binəqədidə yanan binanın üzlənməsi də Qüdrət

Seyfullayevin sifarişi ilə gerçəkləşib. Həmin üzləmə işlərini Fazil Məmmədova məxsus "Synergy Group" MMC-nin nəzdində yaradılmış firmalardan biri maliyyələşdirib. Həmin vaxt istintaq Qüdrət Seyfullayevin izinə düşüb. Məlum olub ki, Binəqədidə yanan binanın üzlənməsinin təşkili, maliyyələşdirilməsi Qüdrət Seyfullayevin üzərindən gerçəkləşdirilib. Yanan binanı da məhz o təhvil alıb. Sənədlərdə məsul şəxs kimi onun adı keçib. O dövrdə Qüdrət Seyfullayev Binəqədi Rayon Təsərrüfat Şöbəsinin müdiri vəzifəsində çalışıb. İşlədiyi müddətdə binanın həmin materialla üzlənməsini sifariş verib, işlərə nəzarət edib və bina üzlənmədən sonra təhvil götürüb.

Yanan bina işi üzrə həbs olunan Xaləddin İsgəndərovun sabiq 1-ci müavini Qe-

alla üzlənməsi haqda da danışıldı.

Sizdən xahiş edirik ki, aşağıdakı suallarımıza aydınlıq gətirəsiniz:

1. Binəqədi rayonunda binaların üzlənməsinə dövlət büdcəsindən 2015-ci ilə qədər hər il nə qədər vəsait ayrılib?

2. Vəsaitin təyinatı üzrə xərclənib-xərclənməməsinin auditi hansı nəticələr verib?

3. Ayrılmış vəsaitdən bilavasitə yanmış binanın üzlənməsinə nə qədər vəsait xərclənib?

4. Həmin binaya ayrılan vəsaitin təyinatı üzrə xərclənib-xərclənməməsinin auditi həyata keçirilibmi?

5. Keçirilibsə, nəticəsi necə olub?

Yada salaq ki, binada yanğının qəsdən törədilməsi haqda da fikirlər səslənmişdi. Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətinə də sorğu ilə müraciət etmişdik. Xidmət rəhbəri Eldar Sultanov bildirmişdi ki, iş üzrə istintaq-əməliyyat qrupu hadisənin qəsdən törədilməsi fərziyyəsi ətrafında da zəruri və təxirəsalınmaz istintaq hərəkətləri, əməliyyat-axtarış tədbirlərini həyata keçirib.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

iş üzrə istintaq aparılanda Qüdrət Seyfullayev və Xaləddin İsgəndərov barəsində ayrıca icraat aparılıb və baxılmamış saxlanılıb. Digərlərinə qarşı hissə iş materialları isə istintaqa göndərilib. Onu da qeyd edək ki, artıq iş üzrə həbs edilmiş Nizami Orucov Fazil Məmmədov işdən qovulmazdan bir neçə gün əvvəl Nizami Rayon Məhkəməsinin qərarına əsasən həbsdən azad olunub. Digər günahsız həbs olunan iki şəxs də yaxın zamanlarda azad ediləcəyi gözlənilir. Mümkündür ki, "yanan bina" işi üzrə yeni bir araşdırma başlansın və Qüdrət Seyfullayevlə Xaləddin İsgəndərovun əməllərinə hüquq müstəvisində qiymət verilsin.

Qəzetimizin oxucuları bilirlər ki, "Yeni Müsavat" yanğından 3 gün sonra Maliyyə

Kreslo soyumamış...

Zamin HACI
 zaminhaci@gmail.com

Vergilər Nazirliyində təmizləmə aparmaq üçün Mikayıl müəllimdən Herakl qəhrəmanlığı tələb olunur. O, məşhur "Nə, harada, haçan" verilişinin bilicilərindən olduğu üçün nəyə işarə vurduğumu mütləq anlayacaqdır. Hörmətli oxuculara da yüngülvari ipucu verim ki, söhbət Heraklın 6-cı qəhrəmanlığından, çar Avginin tövləsinin təmizlənməsindən gedir. İndi hörmətli Mikayıl müəllim də Kür və Araz çaylarını döndərən nazirliyin içindən axıtsa bəlkə oradakı üfunət təmizlənsin. (Ürəyim dözmədi, prosesin hamısını yazdım. Təbii ki, bizim oxuculardan gizlin heç bir işimiz yoxdur. Ümumiyyətlə, Mikayıl müəllimin qarşıda hələ azı 9 qoçaqlığı qalır. İçərişəhərin düzəldilməsi, Təhsil Nazirliyinin təmizlənməsi işlərini o böyük uğurla aparmışdır.

Özü də bizdə dövlətçilik prosesi o qədər dərinlərə işə atmışdır ki, hər hansı naziri qovanda onun idarəsini təmizləmək istəsən gerek hər gün azı 60-70 nəfəri işdən çıxarsan. Bəzən heç bu da kömək eləmir, məcbur olurlar nazirliyi dibindən söksünlər. Eldar müəllimin obyektində olduğu kimi. Amerikada hər prezident seçiləndə onun işdən qovmağa ixtiyarı olan kadrların konkret limiti vardır. Yanılmırsansa, bütün ölkə üzrə uzağı 2500 adamı qova bilər. Qanuna salıblar ki, hər təzə başçı ağını çıxarda bilməsin. Bizdə isə bu işin limiti yoxdur. Çünki biz ABŞ-dən daha qüdrətli, hegemon, bölgənin və bütün Qafqazın lider dövlətiyik! Odur, Əfqanıstan məsələsini də bəzən həll etməkdə çətinlik çəkirlər, yenidən, daha çox əsgərimizi istədilər, biz də verdik.

Hərçənd yankilər yaxşılaşdırmaq qanana oxşayırlar. Götürüb Azərbaycanı terror riski yüksək olan dövlətlər siyahısına qatıblar. Deyir, amerikalı turistlər bura getməsin. Mən Elmar Məmmədyanovun yerinə olsam Kabula göndərilən əsgərləri geri çağırıram, deyərəm, özümüzə terror riski yüksəkdir, işimiz çoxdur. Vallah. Görüm o zaman opium tarlalarını kiminlə qoruyacaqlar. Bunlarla ayrı dildə danışmaq mənasızdır. Deputat Rövşən müəllimin Amerikaya embarqo qanununu da taxçadan götürüb təzədən səsvərməyə qoymaq olar. Terror riskiymiş... Bizdə nəinki terror qorxusu, heç risk eləyən də qalmayıbdır. Risk eləyən axırıncı adamlar Kürdəxanıda dincəllirlər. Bu bizim daxili turizmin istiqamətlərindən biridir.

Qayıdaq vergilərə. Keçmiş nazirin idarəni qohum-əqrəbə şirkətinə çevirməsi də ortaya çıxıb və zəhmətkeşlərimizi hədsiz qəzəbləndiribdir. Axı korrupsiya qanununa görə yaxın qohuma tabeçilikdə vəzifə vermək olmaz. (Bu yerdə mənə gülən oxucuları oxucu siyahımdan çıxarıram). Nazirlik vergilər yox, əməllicə sevgilər idarəsi imiş. Biri kürekəni ora işə qoyub, başqası bacanağı. Yeznə, qayınata, qayınana, baldız, əmioğlu, xalauşağı, dayıqızı... Kimin nəyə gücü çatsa vergilərə soxuşdurmuş. Əlbəttə, özünə hörmət qoyan hər məmurun vergilərdə öz adamının olmasının nəyi pisdir? Biznesə görüm-baxım eləmək üçün lazım idi. Yoxsa hər şeyi qanun əsasında elə, dövlət büdcəsinə vergiləri düzgün ödə - daha pulu necə qazansan? İndi isə intuisiyam mənə deyir daha xırda-mırda "biznesmenlərə" ehtiyac, məkan qalmayıbdır. Təmərküzləşmə sürətlə gedir. İndi bizdə pomidordan barama qurduna, pambıqdan çörəyə qədər hər şey dövlət nəzarətindədirsə, sənin vergilərdə adamın artıq şeydir. Kor bağırsağ kimi. Mənası qalmır. Kəsirsən gedir. Özü də burda ağsız müalicədir. Qəti incitmir. Misal üçün, keçmiş nazirlərdən birinin xanımı bu boyda həngəmədən sonra sosial şəbəkədə "Biz dövlətimizi, vətənimizi sevirik" yazmışdı. Gör sevgi nə boyda olub ki, hələ də qalır. Bir lətifədə deyilən kimi: "Mənə bu boyda verirsənsə, gör özünə nə qədər saxlamısan". Bunu, işverənlik çıxmasın, həm də hüquq-mühafizə orqanlarımızın zəhmətkeşləri üçün yazdım. Belə vətən məhəbbətlərini araşdırmaq onların vəzifəsidir. Tarixi təcrübə, dövlətçiliyimizin xronikası da göstərir ki, vətənə məhəbbətin yağlı hissələri isti-isti daha çox olur. Kreslodan nazirin yeri soyuyandan sonra nəse tapıb-toplamaq adətən çətinləşir.

ABŞ Dövlət Departamenti amerikalı turistləri xarici ölkələrə səfər zamanı təhlükəsizlik riskləri haqqında məlumatlandırmaq üçün yeni sistem işə sahib. Bu sistemi yaratmaqda məqsəd ABŞ vətəndaşlarının ölkə xaricində müdafiəsini gücləndirməkdir. Azərbaycan amerikalı turistlərin təhlükəsizliyinə risk olan dövlətlər arasında ikinci kateqoriya ölkələr siyahısına daxil edilib.

dinlərarası dialoq forumları, digər yüksək səviyyəli siyasi, iqtisadi, idman və mədəniyyət xarakterli mötəbər tədbirlərə, o cümlədən ABŞ və Rusiya Baş qərargah rəislərinin, NATO hərbi komitəsinin rəhbərinin və Rusiya Baş qərargah rəisinin görüşləri kimi tədbirlərə ev sahibi etdiyi halda, ABŞ Dövlət Departamentinin belə bir açıqlaması çox təəccüblüdür. Azərbaycanın sözügedən mötəbər tədbirlərə ev sahibliyi et-

məxəhəqlərindən fərqli bir durumdadırlar. Bu, ona görə belə deyil ki, yerinə yetirdikləri funksiyalar ayndır. O kriteriyaların üzərinə təhlükə faktoru, ölkənin ekoloji durumu, insanlarla münasibətlər və sair məsələlər gəlir. Buna görə də hesab edirlər ki, ölkələrə yanaşma belə olmalıdır. Nə qədər ağırlı olsa da gerçək durum bundan ibarətdir. Hillari Klinton dövlət katibi olanda müxtəlif Afrika ölkələrində etirazlar baş

Bu zaman kimsə gedib, məsələni, bir iştirakçı meydanı qətlə yetirməyib. Lakin bu gün Azərbaycana uyğun olmayan yanaşmanın şahidi oluruq. Azərbaycana çox haqsız münasibət göstərilir. Azərbaycan terror üçün elverişli zəmin olan ölkələrdən deyil".

Z.Oruc dedi ki, bu məsələ ilə bağlı Azərbaycan dövləti tərəfindən ABŞ səfirliyinə və müvafiq orqanlarına müraciət ediləcəyinə əmindir: "Çünki bu

ABŞ Azərbaycanı terror təhlükəsi olan ölkələr sırasına daxil etdi

Azərbaycan XİN-dən cavab, deputatdan sərt reaksiya

Yeni sistemdə dünya ölkələri səyahət təhlükəsizliyi baxımından dörd kateqoriyaya bölünüb:

1-ci kateqoriya - adi ehtiyat tədbirləri kifayətdir;

2-ci kateqoriya - ölkəyə səfər zamanı son dərəcə ehtiyatlı olun;

3-cü kateqoriya - bu ölkəyə səyahət etməklə bağlı qərarınızı yenidən nəzərdən keçirin;

4-cü kateqoriya - bu ölkəyə səyahət etməyin.

Qeyd edilir ki, bölünmə şərtidir və məcburi yox, tövsiyə və xəbərdarlıq xarakteri daşıyır.

Beləliklə, Azərbaycan terror riski ilə əlaqədar ölkələrin ikinci kateqoriyasına daxil edilib. ABŞ Dövlət Departamenti həmçinin münasibətlərlə əlaqədar olaraq vətəndaşlarına Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinə səfərə getməməyi tövsiyə edib. Departamentin tövsiyəsində vurğulanıb ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində insanlar ölməyə davam edir. Hər il ara-ara baş verən atışmalar və artilleriya sistemlərdən, o cümlədən yeraltı minalardan və minaatanlardan istifadə insanların ölümünə və yaralanmasına səbəb olur. Təmas xəttinə yaxın yollardan və Ermənistanla Azərbaycan arasındakı beynəlxalq sərhəd yaxınlığından uzaq gəzin.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi (XİN) ABŞ Dövlət Departamentinin Azərbaycanı terror riski olan ölkələr kateqoriyasına daxil etməsinə münasibət bildirib.

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev ABŞ Dövlət Departamentinin Azərbaycanı terror riski olan ölkələr kateqoriyasına daxil etməsi ilə əlaqədar deyib: "Azərbaycan terrorizmin bütün forma və təzahürələrini kəskin şəkildə qınayır və pisləyir. Son illərdə Azərbaycana turist axınının 24 faiz artdığı, ölkəmizə gələn əcnəbi vətəndaşların sayının 2,7 milyon nəfəri ötdüyü, Azərbaycanın I Avropa Oyunları, IV İslam Həmrəyliyi Oyunları, Formula-1 yarışları, mədəniyyətlər və

məsi digər amillərlə bərabər, ölkəmizdə mövcud olan sabitlik, təhlükəsizlik və ictimai asayişin yüksək səviyyədə təmin olunması ilə bağlıdır. Azərbaycanın Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunmuş əraziləri istisna olmaqla, Azərbaycan hökuməti ölkədəki təhlükəsizlik və operativ vəziyyəti tam nəzarətdə saxlayır. Azərbaycanın ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğalının davam etməsi regional sülh və təhlükəsizlik üçün başlıca təhdid olaraq qalır".

Milli Məclisin Müdafiə və təhlükəsizlik komitəsinin üzvü Zahid Oruc isə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında ABŞ Dövlət Departamentinin Azərbaycana qarşı əslində düzgün yanaşmadığını və burada Bakıdakı səfirliyin məlumatlarının da rol oynadığını bildirdi: "Ümumiyyətlə, Bakıdakı səfirliyin iş prinsipləri, kadr personalının seçilməsi, onların təminatı və təhlükəsizliyi ilə bağlı məsələlərə diqqət ayırsanız görəcəksiniz ki, nəinki ayrı-ayrı dövlətlərin rəsmi orqanları, eləcə də diplomatik qurumların özündə belə, çox arzu ediləyən, reallıqla əlaqəsi olmayan kriteriyalar irəli sürülür və onun əsasında hərəkət edirlər. Ona görə də, məsələn, Almaniyada ABŞ səfirliyinin təmsilçiləri Bakıda, postsovet məkanındakı ölkələrin bir çoxunda aldığı

qaldırılmışdı və onlardan birində ABŞ səfirinə də hücum edilmişdi. Hadisə çox böyük skandalı çəvrilmişdi. Buna görə dövlət katibinin üzərinə bütün siyasi rəqibləri yeriməkdeydi. Ancaq siz indiyə qədər bizim ölkə ilə bağlı bu cür təhlükə xəbərdarlıqlarını verən dövlətlərin timsalında görmüsünüzmü ki, bir səfirin, yaxud səfirlik təmsilçilərinin hər hansı birinin əleyhinə hadisə baş verib? Belə fakt olmayıb".

Deputat qeyd etdi ki, Azərbaycanda bir ildə milyondan yuxarı xarici turist öz istirahətini gerçəkləşdirə bilib və hər hansı bir problemlə üzləşməyiblər. Lakin məsələnin üçüncü tərəfi ondan ibarətdir ki, Azərbaycanın da yerləşdiyi bölgə müəyyən risklərlə üz-üzədir: "Bu təkcə bizim ölkəyə yönələn hər hansı təhdidlər, hərbi müdaxilə cəhdləri deyil. Yaxın Şərqi regionunda yerləşən əksər ölkələrdə bu problemlər var. Azərbaycanın ərazilərini işğal edən dövlət-Ermənistan təhlükəli bir xarakterdə təqdim olunmur, Ermənistanı başqa bir qrupa layiq görürlər, amma işğala məruz qoyulan Azərbaycanı təhlükə qrupuna daxil edirlər. Bunu əndənlər bir çox ciddi faktları sanki görməməzlikdən gəlirlər. Azərbaycanda çoxsaylı beynəlxalq siyasi, iqtisadi, idman tədbirləri keçirilib və keçirilir.

məsələ ölkəmizə gəlmək istəyən investorlara da təsir edir, dövlətlərin qərarlarına da təsiri var. İstənilən şirkət mütləq araşdıracaq ki, bu ölkəyə gələcəyi halda onun personalının təhlükəsizliyinə hansısa təhlükə varmı. Mən isə deyirdim ki, Azərbaycanda xarici ölkə təmsilçiləri daha üstün bir durumdadırlar. Onların təhlükəsizliyinə heç bir problem yoxdur. Mən şahidiyəm ki, ABŞ səfiri Göyçayda nar bayramında olanda onu əlahəzrət kral qiyyəsinə qəbul edib bütün çevrəsini müşayiət edirdilər. İndi onlara sual edirdim ki, kim onlara burada nə edib ki, Azərbaycandan reallığı əks etdirməyən məlumatlar Vaşinqtona göndərilib və orada yanlış təsəvvür yaradılıb? Azərbaycanla əlaqəli hansısa bir terror təşkilatı bu günəncə olmayıb. Belə bir nümunə varmı?! Xeyr. Dünyada terror qrupları böyük güclərin əlindədir və onların geopolitik maraqlarının həyata keçirilməsində alətdir. Doğrudan ABŞ-ın bizim ölkəmizdən sənə terror təhlükəsi qaçığı varsa, buyursunlar, Azərbaycan onlarla birlikdə terrora qarşı mübarizəyə hazırdır. Amma biz göstərdiyimiz hədəflərə onlar atəş açsınlar. O hədəfləri Azərbaycan cəmiyyətində sırası adamlar da çox yaxşı bilir".

□ Etibar SEYİDAĞA,
 □ "Yeni Müsavat"

Rusiya ilə Türkiyə arasında münasibətlər soyumağa başlayıb. Hətta artıq müəyyən gərginlik fazasına daxil olunduğu müşahidə edilir. Belə ki, Suriyada Bəşər Əsədın ordusu havadan Rusiyanın, yerdən İrannın dəstəyi ilə İdlib vilayətində hücum əməliyyatları keçirir. İdlib Astana formatı çərçivəsində Rusiya, İran və Türkiyə arasında razılaşdırılmış 4 deskalasiya zonasından biridir və burada gərginliyin azaldılması işlərinə Rusiya və İranda yanaşı, Türkiyə də məsuldur. Lakin Bəşər Əsəd İdlibi də öz nəzarəti altına almağa çalışır və Türkiyənin dəstəklədiyi Azad Suriya Ordusuna bağlı qruplara zərbələr endirir, onları həmin ərazilərdən sıxışdırır. Bu işdə ona Rusiya və İran dəstək verir. Halbuki razılığa əsasən orada hökumət qüvvələri ilə "mötədil" adlandırılan qruplar arasında döyüşlər, o cümlədən Rusiya aviasiyasının bombardmanları dayandırılmalı idi. Bundan başqa, Türkiyə İdlibdə 12 müşahidə məntəqəsi yaratmalı idi, lakin hələ ki cəmi 3 məntəqə yarada bilib və dördüncünü qurmağa çalışır.

Türkiyə Astana razılaşmalarının pozulmasına etirazını bildirib və Rusiya ilə İranın səfirlərini XİN-ə dəvət edib. Moskva isə razılaşmaların Türkiyəyə yaxın qruplar tərəfindən pozulduğunu iddia edir, hətta özünün hərbi bazalarına 13 ədəd pilotsuz uçuş aparatı vasitəsilə təşkil olunan hücumun həmin qrupların nəzarətindəki ərazilərdən həyata keçirildiyini bildirir. Bununla əlaqədar Rusiya Müdafiə Nazirliyi Türkiyə ordusunun Baş Qərargah rəisinə və MIT rəhbərinə məktub göndərib.

İdlibə hücumlar və ona yaxın olan rus hərbi hava bazasında partlayışlar Ankara-Moskva tərəfdaşlığında çatlar yaradıb. Ekspertlər artıq tərəfdaşlığın dağılması prosesinin başladığını düşünür. Yanvar və ya fevral ayında İran, Rusiya və Türkiyənin təşkilatçılığı ilə Soçidə Suriya Milli dialoq Konqresi adlı toplantı planlaşdırılır. Bu toplantıda Suriyanın taleyini aydınlıq gətirəcəyi gözlənilir. Lakin məlum olub ki, Rusiya Suriya kürdlərinin təşkilatı olan PYD və onun

Türkiyə-Rusiya münasibətləri yenidən gərginləşir

"Rusiya ilə Türkiyənin strateji müttəfiqliyi mümkün deyildi və gedişat da bunu təsdiq etməkdədir"

silahlı qanadını-YPG-nin də bu toplantıda təmsil olunmasını istəyir. Türkiyə isə YPG-ni PKK-nın Suriya qolu hesab edir. Artıq bəyan edilib ki, PYD və YPG bu toplantıda iştirak edəcəksə, Türkiyə bunu qəbul etməyəcək. Rusiya-Türkiyə münasibətində daha bir fikir ayrılığı buradan qaynaqlanıb.

Yaranmış vəziyyəti və prosesin necə inkişaf edə biləcəyini "Yeni Müsavat" şərh edən politoloq Qabil Hüseyinli bildirdi ki, son zamanlar Türkiyənin Qərb ölkələri ilə münasibətini düzəltmə-

yə başlaması Rusiyada qısqançılıqla qarşılanıb. Rusiyanın Türkiyəni narazı salan addımlar atmasında bu amilin də rolu var: "Türkiyə Almaniyaya ilə münasibətləri demək olar ki, yoluna qoyub. Fransa ilə də münasibətlər düzəlir. Bu yaxınlarda Türkiyə prezidenti Ərdoğan Fransaya səfər etdi. Orada Fransa və İtaliyanın birgə hazırladığı hava hücumlarından müdafiə sistemlərinə qoşulmaq haqqında saziş imzalandı. Beləliklə, Türkiyə Fransa və İtaliyanın birgə yaratdığı hava hücumla-

ndan müdafiə sistemlərinə qoşulub gələcəkdə bu sistemin haranı əhatə edəcəyi qərarlaşdırılır. Bundan əvvəl isə Türkiyə prezidentinin sözcüsü bütün Qərb dövlətlərinə müraciət edərək bəyan etmişdi ki, gəlin indiyə qədər aramızda olan bütün hüsumətləri aradan qaldırıraq, hər şeyi yenidən başlayaq. Bu, Qərb ölkələri ilə münasibətlərə ciddi prinsiplə yanaşmanın nümunəsi idi. Demək olar ki, yalnız ABŞ-la münasibətləri hələ tam nizama salmaq mümkün olmayıb. Bu münasibətlər

Türkiyə üçün həyati əhəmiyyətə malikdir.

ABŞ Suriyada yanlış addımlar atmaqdadır. Kürd yaradılmasını planlayır. Türkiyə ilə sərhəddəki Afrin bölgəsinə və YPG-yə silah ötürməkdə davam edir. Türkiyə tez-tez bəyan edir ki, vəziyyət bu cür davam etsə həmin bölgəyə hücum edəcək. Türkiyə qarşısına məqsəd qoyub ki, nəyin bahasına olursa olsun ABŞ-la bu məsələdə razılıq əldə etmək üçün bütün imkanlardan istifadə etsin. Avropa ilə münasibətlər tam olaraq qaydaya salındıqdan sonra ABŞ-la da münasibətləri qaydaya salmaq ciddi problemə çevrilməyəcək. Bu zəminlə Türkiyə özünün Qərb müttə-

keçiriləcək və Suriyanın gələcəyini müəyyənləşdirəcək toplantıda hansı siyasi qüvvələrin iştirakı məsələsidir. Türkiyə burada YPG-nin təmsilçisini istəmir. Əvvəl Türkiyə Rusiyanı razı salmağa müvəffəq olmuşdu. Amma son günlər məlum olur ki, Rusiya Suriya kürdlərinin nümayəndələrini də Soçiyə dəvət edir. Faktiki olaraq Moskva Ankaranın siyasi iradəsinin ziddinə hərəkət edir və Türkiyəyə düşmən olan qüvvələri də mühüm toplantıya dəvət edir. Türkiyə isə bəyan edib ki, əgər YPG Soçi görüşündə iştirak edəcəksə, Türkiyə öz nümayəndəsini oraya göndərməyəcək. Artıq açıq-aşkar görünür ki, Suriya məsələsində Türkiyə ilə Rusiya arasında çox ciddi fikir ayrılıqları yaşanmaqdadır. Həm də bu fikir ayrılıqları get-gedə

dərinləşir. Əgər Soçi görüşündə də bu vəziyyət davam edərsə, Suriya kürdləri danışıqlar masasında əyləşdirilsə, o zaman Türkiyə ilə Rusiya arasında münasibətlərdə çox ciddi çatlar əmələ gələcək. Bu çatlar münasibətlərin həttə tamamilə korlanmasına belə gətirib çıxara bilər".

Politoloq vurğuladı ki, onsuz da Türkiyə-Rusiya münasibətləri ciddi strateji xarakter daşıyırdı. Qarşılıqlı ticarət münasibətlərinin qaydaya salınması, bir sıra məsələlərdə hərbi əməkdaşlıq edilməsi strateji əməkdaşlıq münasibətləri demək deyil: "Türkiyə Rusiya ilə sadəcə bir sıra taktiki məsələlərdə münasibətləri saxlamaqdadır. Rusiya ilə Türkiyənin strateji əməkdaşlığı, strateji müttəfiqliyi mümkün deyildi və gedişat da bunu təsdiq etməkdədir. Bu da əsasən Rusiyanın Türkiyə ilə münasibətlərdə oynadığı qeyri-səmi rolla bağlıdır. Türkiyə üzünü yenidən köhnə müttəfiqi olan Qərbə çevirməli olacaq".

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
□ **"Yeni Müsavat"**

Kremlin "Qərb Krımı Rusiya ərazisi kimi tanıya bilər" blefi

Politoloq: "Rusiyaya qarşı sanksiyaların səbəblərinin əsasını Krımın ilhaqı təşkil edir"

"Krımın nəinki Qərb dövlətləri, hətta Rusiyanın nüfuz dairəsinə daxil olan bəzi MDB respublikaları tərəfindən tanınması real deyil". Politoloq Elçin Mirzəbəyli bu fikirləri "Yeni Müsavat"ə açıqlamasında bildirdi.

Xəbər verildiyi kimi, Qərbin bəzi dairələri Krımın Rusiyanın tərkib hissəsi kimi tanınması ssenarisini nəzərdən keçirməyə başlayıblar. Axar.az xəbər verir ki, bunu jurnalistlərə açıqlamasında Rusiya prezidentinin Krımdakı rəsmi nümayəndəsi Georgi Muradov söyləyib. Onun sözlərinə görə, bu qrup-

lar Rusiya üzərində sanksiyaların götürülməsi məsələsində diqqətdə saxlayırlar. Ukrayna ərazisi olan Krım yarımadası 2014-cü ildə Rusiya tərəfindən ilhaq olunub.

E.Mirzəbəyli isə hesab edir ki, G.Muradovun "Krımın tanınma biləcəyi" ilə bağlı fikirləri Rusiyanın və Krımda yaşayan əhalinin ictimai rəyinə hesablanmış təbliğat və təsəlli xarakterli mülahizələrdir: "Məsələ burasındadır ki, BMT Baş Assambleyası 2014-cü ildə Krımın Rusiyaya birləşməsi ilə bağlı refe-

rendumun qərarını qeyri-qanuni elan edib. Baş Assambleyanın qərarının əleyhinə Rusiya ilə yanaşı Ermənistan, Belarus, Boliviya, Kuba, Şimali Koreya, Sudan, Zimbabve, Venesuela və Nikaraqua səs verib. Göründüyü kimi, təqdim etdiyim siyahıda nəinki Qərb dövlətlərinin, hətta normal, sivil bir ölkənin belə adı yoxdur. Ermənistan və Belarus BMT Baş Assambleyasında Rusiyanın mövqeyini dəstəkləsələr də, Krımı Rusiyanın subyekti kimi qəbul etmirlər. Yeni Uk-

raynanın ərazi bütövlüyünü tanıdıqlarını bəyan edirlər". **Digər tərəfdən, E.Mirzəbəyli xatırladı ki, Rusiyaya qarşı sanksiyaların səbəblərinin əsasını Krımın ilhaqı təşkil edir:** "Bu sanksiyalar isə gəldikcə artır. Yəni səbəb aradan qalxmayana qədər bu sanksiyalar davam edəcək. Məsələ burasındadır ki, Rusiya Krımı ilham etməklə BMT nizamnaməsinin müvafiq müddəaları ilə yanaşı, 1994-cü ildə imzalanmış və Ukraynanın ərazi bütövlüyünə təminat verən Budapeşt Bəyannaməsinə, Ukrayna ilə Rusiya arasında 1997-ci ildə imzalanmış dostluq, əmək-

daşlıq və tərəfdaşlıq haqqında sazişi və digər ikitərəfli müqavilələrin tələblərini pozub. BMT Baş Assambleyasının qətnaməsində və Rusiyaya qarşı Krımın ilhaqı ilə bağlı tətbiq olunan sanksiyalar siyahısının preambulasında, eləcə də digər beynəlxalq təşkilatların qərarlarında sadələşdirilmiş istinad olunur. Bu isə o anlama gəlir

ki, Krım hüquqi baxımdan heç vaxt Rusiyanın ərazisi hesab olunmayacaq".

Bu mənada politoloq qeyd etdi ki, Qərbin Krım məsələsinə münasibətinin dəyişməyəcəyinə əmin olduğu üçün bu məsələnin Qarabağ məsələsi üçün presedent ola biləcəyini də güman etmir.

□ **ELSAĐ,**
□ **"Yeni Müsavat"**

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu Azərbaycanın Çexiyadakı səfiri Fərid Şəfiyevin fəaliyyəti barədə sosial şəbəkədəki səhifəsində məlumat paylaşmış. "Azərbaycanın Çexiyadakı səfiri Fərid Şəfiyev çalışdığı ölkədə məmləkətimizi təmsil edir, yoxsa Rusiyanın maraqlarını qoruyur?" başlıqlı yazıda politoloq F. Şəfiyevi marşal İvan Konevə bağlı Rusiya səfiri ilə eyni mövqeyi sərgiləməkdə ittiham edir.

Arayış üçün politoloq öncə qeyd edib ki, Çexiyanın paytaxtı Praqada marşal İvan Konevin heykəli var. Konev İkinci Dünya müharibəsində Praqanın alman faşistlərindən azad olunması əməliyyatına rəhbərlik edib. Ancaq həmin Konevin başqa "xidmətləri" də var. Konev birincisi, 1956-cı ildə Macarıstanda xalq inqilabını qanla yatıraraq, ikincisi, "soyuq müharibənin" simvolu sayılan Berlin divarının tikintisinə rəhbərlik edib və üçüncüsü, 1968-ci ildə Çexoslovakiyanın sovet qoşunları tərəfindən işğalında vacib rol oynayaraq. Buna görə də Praqa meriyası qərar verib ki, Konevin heykəlinin üzərindəki

"Praqanı alman faşistlərindən azad edib" sözlərinə onun sonrakı "proseslərdə" rolu da əlavə edilsin:

"Bundan sonra Rusiyanın Çexiyadakı səfirliyi haray-həşir salaraq Praqa meriyasına kəskin məktub göndərilib. Rusiya səfirinin imzası ilə yayınlanan məktubda deyilir ki, Konev qəhrəmandır, onun adını ləkələmək düzgün deyil, sovet qoşunları Praqanı azad edib və s. Rusiya səfirinin məktubunda Konevin ancaq İkinci Dünya müharibəsindəki rolundan danışılır, onun fəaliyyətinin qarantlıq səhifələrinə isə toxunmurlar və üstündən sükutla keçməyə üstünlük verirlər. Ru-

Azərbaycan səfirinin Rusiyanın mövqeyini müdafiə etməsinə reaksiyalar

Ekspert: "Əgər səfir ciddi məsələlərə dair qərar verirsə, Bakı ilə razılaşdırmalıdır"

siya səfirinin kəskin ifadələrlə dolu məktubuna 4 səfir - Belarusun, Qazaxıstanın, Ermənistanın və Azərbaycanın səfiri Fərid Şərifov da imza atıb".

Politoloq bildirib ki, biz Rusiyanın üç müttəfiqi və torpaqlarımızı işğal edən qəsbkar dövlətlə bir sırada dayanmalı deyilik: "Azərbaycan səfirini Ermənistan səfiri ilə eyni dəyərləri bölüşməyə nə vadar edib? Praqa Meriyasının rus marşal Konevə bağlı qərarından Azərbaycanın maraqları ilə yaxından və uzaqdan heç bir əlaqəsi yoxdur. Axı elə həmin marşalın ardıcılıqları Bakıda 20 Yanvar qətlini törədiblər. Həmin marşal 1968-ci ildə çexlərin müstəqillik istəklərini qanına qəltan edib, onun ardıcılıqları digər marşal Dmitriy Yazov və digər rus generalları

isə 1990-cı ildə Bakını qan gölü-nə çeviriblər".

Məsələ ilə bağlı Xarici İşlər Nazirliyinin mövqeyini öyrənməyə bilmədik.

Politoloq Elxan Şahinoğlu da "Yeni Müsavat"a bildirib ki, Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyindən məsələ ilə bağlı münasibət bildirilməyib: "Lakin Rusiya mətbuatında bu məsələ ilə bağlı bir məqalə dərc olundu. Hesab edirəm ki, həmin məqaləni Azərbaycanın Çexiyadakı səfirliyi yayıb. Orada konkret olaraq mənim adım və məqaləni kimlərin yazması göstərilir. Bildirilir ki, belə bir məsələ qaldırılıb və nə üçün imza atmalarını əsaslandırır. Əsaslandırılmaları qeyd olunur ki, biz ona görə müdafiə etməmişik ki, Praqanın azad olunmasında azərbaycanlılar da həlak olub. Qeyd edirlər ki, biz

onların da xatirəsini əbədləşdirib, müdafiə etmişik. Yəni bu əsaslandırmanın da heç bir məntiqi yoxdur. Həmin abidənin İkinci Dünya müharibəsində ölənlərlə əlaqəsi yoxdur. Bu, sadəcə olaraq, marşal Konevin abidəsidir.

Beynəlxalq münasibətlər üzrə ekspert Fərhad Mehdiyev "Yeni Müsavat"a bildirib ki, bu cür məsələlərdə səfir mütləq Bakı ilə razılaşsın: "Əgər səfir ciddi məsələlərə dair qərar verirsə, Bakı ilə razılaşdırmalıdır. Bu da Rusiya ilə bağlı məsələ olduğu üçün ciddi hesab edilir. Onu da deyim ki, səfir hər şeyi Bakı ilə razılaşdırmırlar. Tutaq ki, Azərbaycan dövlətinin tarixi, mədəniyyəti ilə bağlı maraqlarını qoruyursa, onların tanındılması ilə əlaqəli iş görürsə razılaşmağa ehtiyac yoxdur. Başqa bir dövlətlə olan

münasibətlə bağlı addım atanda isə hökmən Bakı məlumatlandırılmalıdır. Xüsusilə Çexiya ilə Azərbaycanın münasibətlərinə zərər verə bilən məsələ ilə bağlı daha əvvəl alınmış qərar yoxdursa, bu nəzərə alınmalıdır. Ola bilər ki, Xarici İşlər Nazirliyi bütün ölkə səfirliklərinə məlumat göndərər ki, bundan sonra məsələ, Rusiya ilə bağlı eyni mövqedən çıxış edəcəkdir. Belə bir tapşırıq göndərilməyib, səfir özbaşına imza ata bilməz. Burada səfir Rusiyanın mövqeyini dəstəkləyir. Niyə belə addım atdıqlarını soruşduqda böyük ehtimalla deyəcəklər ki, Azərbaycan da İkinci Dünya savaşının iştirakçısı olub və ruslar əleyhinə səslənənlər bizə də toxunur. Lakin həqiqi səbəbin bu olub-olmadığını isə söyləyə bilməyəcəm. Hadisənin Çexiya ilə münasibətlərimizə təsir edəcəyini ehtimal etmirəm. Məncə, bu, çəxlər üçün həyatı bir məsələ deyil ki, iki dövlət arasında münasibət pozulsun. Ümumiyyətlə, dövlətlər hər hala görə münasibətləri pozurlar. Bu cür bəyanatlara görə də məsələni münasibətləri pozacaq həddə gətirməməlidirlər".

□ Əli RAİS,
□ "Yeni Müsavat"

Vəzirov 19 yanvarda Bakını necə tərk edib-həmin günlərin şahidləri danışır

Pənah Hüseyn: "O, hərbi müşayiətlə Moskvaya gedib" Nemət Pənahlı: "Həmin an başa düşdüm ki, artıq Vəzirov işdən götürülüb"

1990-cı ilin 20 yanvarında Bakıda baş verən faciənin gündəliyini yaxınlaşdıqca hər il olduğu kimi hadisə ətrafında yeni-yeni müzakirələr açılır. Həmin dövrdə proseslərin içərisində olan şəxslərin bu il də verdiyi açıqlamalar ciddi gündəm olur.

Son olaraq, Azərbaycanın sabiq prezidenti, 20 Yanvar faciəsi törədilən vaxt baş nazir funksiyasını daşıyan Ayaz Mütəllibovun teleqraf.com-a verdiyi geniş müsahibə bir sıra suallar yaradıb. Xüsusilə onun faciə ətrafında Azərbaycan Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi olan Əbdülrəhman Vəzirov ölkəni necə tərk etməsi barədə jurnalistin suallarına verdiyi cavablar hər kəsin marağına səbəb olub. A.Mütəllibovun fikirlərinə istinadən deyə bilərik ki, o, baş nazir olsa da, Vəzirovun ölkəni tərk etməsindən xəbərsiz olub, bunu yalnız 19 yanvar gecəsi bilib. Sabiq prezident bildirib ki, artıq xəbəri alanda Vəzirov Moskvada imiş. O, həmin günlərdə ölkəyə idarəçiliyin tamam itdiyini, Vəzirovdan Azərbaycanı hansı

yollarla tərk etdiyini heç vaxt soruşmadığını bildirib.

O zaman hər kəsdə bir sual yaranır, Vəzirov Bakını necə tərk edib?

O zaman AXC liderlərindən olan, sabiq baş nazir Pənah Hüseyn "Yeni Müsavat"a açıqlamasında Vəzirovun Azərbaycanı necə tərk etməsi barədə konkret məlumatın olmadığını bildirdi: "Bunu onun özü və o zaman rəhbərlikdə olan şəxslər bilirdilər. Amma o vaxt Moskvadan Azərbaycana gələn şəxslər var idi. Onların sonralar verdikləri müsahibələrdə və yazdıqları memuarlarda bu barədə məlumatlar gedib. Həmin məlumatlarda, o cümlədən o vaxt DTX sədri olan Vaqif Hüseynov, Primakov, Yazov və digər şəxslərin xatırlanmasına görə, o, yanvarın 20 və ya 21-i günü hərbi müşayiətlə Moskvaya gedib. Ən azından ayın 20-də gündüz Azərbaycan Kommunist Partiyasının Mərkəzi Komitəsinin hadisə ilə bağlı Büro iclasında iştirak etməyib. Ən dəqiqini

Vəzirov və onu buradan aparan şəxslər bilirdilər. Sadəcə, dediyim kimi, onun 20 yanvar günü iclasda iştirak etmədiyi barədə məlumat var. Əslində 20 yanvar günü hadisələr sənəməmişdi və davam edirdi. Belə bir məlumat da var ki, həmin gün Yusif Məmmədov, Ayaz Mütəllibov, Vəzirov və Həsən Həsənov Mixail Qorbaçovla Moskvada görüşüblər. Bu dediklərim müsahibələrdə və yazılanlarda deyilənlərdir".

Milli azadlıq hərəkatının öncül isimlərindən olan Nemət Pənahlı sabiq prezidentin fikirlərinə münasibət bildirməklə yanaşı, onu top atəsinə tutdu: "Vəzirovun ölkədən necə getdiyi, hansı

yollarla ölkəni tərk etdiyi barədə heç nə deyə bilmərəm. Çünki informasiyam yoxdur. Sadəcə olaraq, faciə günlərində mən dəqiq bilirdim ki, Vəzirov ölkədən deyil. Həmin vaxt Moskvadan Primakovun rəhbərliyi ilə nümayəndə heyəti gəlmişdi. Milli azadlıq hərəkatının rəhbəri kimi mən və AXC-nin İdarə Heyəti danışıqlar üçün Mərkəzi Komitəyə dəvət olunmuşduq. Dəqiq yadımdadır ki, danışıqlar yanvarın 17-dən başladı. O danışıqlarda Vəzirov yox idi. Birinci şəxsin iqtisadiyyatda danışıqlar Moskvadan gələn şəxslərlə gəldi, amma birinci şəxs yox idi. Mən həmin an başa düşdüm ki, artıq Vəzirov işdən götürülüb. Onun üçün də danışıqlarda olma-

diği güzgü kimi hər kəsə aydın idi. İki günlük danışıqlarda müşahidə etdim ki, Vəzirov yoxdur və rəhbərlikdə təmsil olunanlar nə etmək istəyirlər. Bu danışıqlardan qəti şəkildə Vəzirovu Mütəllibovun əvəzləyinə əmin oldum. Həmin günlərdə milli azadlıq hərəkatı liderləri olaraq, Azərbaycanı qan içərisində boğmaq üçün xüsusi planların hazırlandığını görmək mümkün idi, biz həm Qarabağı qorunmalı idik, həm də xalq. Həmin vaxt qəti şəkildə qərar gəlmişdim ki, baş verə biləcək hadisələrin qarşısını almağın bir yolu var, onları girov götürmək. Ona görə də ikinci görüşdə tam şəkildə hazırlaşdım və qumbara, silahla görüşə girdim. Onların hamısını girov götürməyi qarşıma məqsəd qoymuşdum. Orada mənə məlum oldu ki, Rəhim Qaziyevin də üstündə silah var. Orada Primakovla bilərəkdən söhbət gərginləşdirdim. Bayıra Rəhim Qaziyevlə siqaret çəkməyə çaxanda ondan silahını mənə verməyi xahiş etdim. Rəhim sağdır, kim istəsə bunu soruşa bilər. O başa düşdü ki, mən nə etmək istəyirəm. Mənə and verdi ki, sən bunu etsən, Azərbaycanı qan içə-

risində boğacaqlar. Bilirdim ki, onların qarşısını almağın başqa yolu yoxdur. Nə qədər çalışsam da, Rəhim imkan vermədi. Ən böyük səhvlərimdən biri bu oldu ki, Ayaz Mütəllibov və Primakovu girov götürmədim, tarixi səhvə yol verdirdim. Danışıqlardan bitəndən sonra, Ayaz Mütəllibovun artıq rəhbər olduğunu bilə-bilə görüşdən çaxanda görüşüb ayrılanda onun əlini əlimdə saxladım və dedim ki, mənə tanıyırsan? Dedi ki, sən kim tanıyırsan? Ona açıq şəkildə dedim ki, artıq Moskvanın səni Vəzirovun yerinə gətirdiyi görünür. Nə etmək istədiyini bizə deməyi ondan tələb etdim. Ona onu da dedim ki, nəse etsən, dünyanın harasında olursan ol, cəzan verilməyəcək. Təsəvvür edin ki, bəlkə səhərə qədər onun kabinetində oturdum. SSRİ-də ən satqın rəhbərlik Azərbaycanda idi. Çünki heç bir sovet respublikasındakı rəhbərlik bunlar qədər xalqına xəyanət etməmişdi. Ayaz Mütəllibov elə bilir ki, onun tarixi xəyanətini bu xalq unudub. İstiqalət savaşı aparanda Vəzirov və Mütəllibov kimlərin xəyanətini unutmayıb, unutmayaacaq da".

□ Cavanshir ABBASLI

Dekabrın 25-dən Tufandağda itkin düşmüş gənc alpinistlər - Babur Hüseyinov, Namin Bünyatov və Fəridə Cəbrayılzadənin axtarışları artıq yarım aydır ki, nəticə vermir. Gənc alpinistlərin sağ qalma ehtimalları sıfıra enib. Ancaq heç bir izə rast gəlinmədiyi üçün hələ ki bu barədə konkret fikir söylənilmir.

Axtarış qrupunda iştirak edən peşəkar alpinistlərlə söhbətimiz zamanı onlar bildirdilər ki, itkin düşən gənclərin qar uçqunu altında qalmaları mümkündür. Çünki həmin günü Tufandağda hava şəraiti sərt və küləkli olub. Alpinistlərin çadırlarının dayaqlarının sərt küləyə dayanıqlı olmadığına nəzərə alındıqda, onların çadırın altında və ya qar uçqununda qalma ehtimalları böyükdür. Mütəxəssislər bildirirlər ki, alpinistlərin buz çatlarına düşməsi faktoru real görünür. Çünki Azərbaycan dağlarında elə böyük buz çatları yoxdur.

Hazırda Azərbaycanda hava şəraiti kəskinləşib. Buna görə də alpinistlərin axtarışları da çətinləşib. Bu barədə məlumat yayan "Gilavar" İdman klubunun rəhbəri Ziya Qasımlı bildirib ki, yanvarın 10-da alpinistlərin axtarışı hava şəraitinin pis olması səbəbindən zəif aparılıb. Lakin axtarış prosesləri tamamilə dayandırılmayıb. Məlumat üçün onu da qeyd edək ki, yanvarın 10-da Quba-Xinalıq ərazisinə 10 santimetr qar yağıb.

İtkin düşən alpinistlərin dostları axtarış prosesləri ilə bağlı yenidən müvafiq qurumlara müraciət ünvanlayıblar. "Yeni Müsavat"a göndərilən müraciətdə alpinistlərin dostları öz təkliflərini də irəli sürüblər. Bildirilir ki, itkin düşən gənclərin yerlərinin müəyyənləşdirilməsi üçün onların istifadəsində olan mobil telefonlardan alınan son siqnalrla hərəkət trayektoriyasının

Alpinistlərin axtarışından nəticə yoxdur-17 gün keçdi...

Alpinistlərin dostları təklif irəli sürürlər ki, xaricdən cihazlar gətirilsin və axtarışlar bu cihazlar vasitəsilə aparılsın

müəyyənləşdirilməsi, abunəçiləri olduqları mobil rabitə operatorlarından və alpinistlərdən birinin üzərində olan telefonun istehsalçısı "Apple" şirkətindən ən son siqnalın, anten məlumatlarının alındığı koordinatlar müəyyənləşdirilsin. Bundan başqa, dünyanın müxtəlif ölkələrində xilasetmə işlərində istifadə edilən "Ground Penetrating System" əsasında çalışan müasir texnikaların alınaraq ölkəmizə gətirilməsi ni təklif edirlər: "Belə avadanlıqlar sırasında 15-20 metr dərinlikdəki qar və buz altında axtarışların aparılması, qar uçqunu altında qalan qurbanların yerlərinin müəyyənləşdirilməsi üçün istifadə edilən, Kanadanın "Sensors&Software" şirkətinin istehsalı olan SnowScan Rescue Radar, İsraillin "Camera-Tech" şirkətinin istehsalı olan və "Sense-through-the-wall" təsvir texnologiyası ilə çalışan avadanlıq, 70 metr dərinliyə kimi metal əşyaları təyin edən detektor - MF 9700 QUINARY, NASA-nın istifadə etdiyi "FINDER" (FINDER Search and Rescue Technology) cihazı, -20 (mənfi iyirmi) dərəcəyə qədər termohessaslıqla göstərən Termographic kameralar və digər avadanlıqlardan isti-

fadə olunsun. Bu sahədə peşəkar təcrübəsi olan, qardaş Türkiyədə ixtisaslaşmış TDF (Türkiyə Dağçılıq Federasyonu) və 2668 əməliyyat keçirərək 2593 nəfəri xilas edən AKUT (Arama Kurtarm Derneği) təmsilçilərinin Azərbaycana gəlmək üçün hazırdırlar. Lakin hələ də müvafiq rəsmi icazəni gözlədiklərini bildirirlər. Dövlət qurumlarından xahiş edirik ki, TDF və AKUT xilasediciləri də axtarış-xilasetmə prosesinə cəlb olunsun".

Türkiyə ilə bərabər Rusiyada da bu sahə üzrə xeyli peşəkarlar var. Rusiyanın relyefi baxımından da orada olan mütəxəssislərin axtarışlara cəlb olunması uğurlu nəticələne bilər. Bəs nə üçün axtarışlara rusiyalı mütəxəssislər cəlb olunmur?

"Yeni Müsavat"a danışan "Vertical group" dağ və sənaye alpinizm şirkətinin rəhbəri Emil Vəliyev bildirib ki, onlar könüllü olaraq axtarışlara qatılmağa hər zaman hazırdırlar: "Biz köhnə Alpinizm Federasiyasının idmançılar olaraq ilk gündə gedib kömək etmişik, yəne də kömək edə bilərik. Xaricdən yalnız cihaz gətirə bilərlər. Bu, çox gözəl fikirdir. Bir-iki nəfər gəlib cihazla yeri təyin etdikdən sonra da qazıntıları hər kəs apara bilər. Qarın altını

göstərən cihazlar mövcuddur. Bizim alpinistlərin geyimlərində dəmir, alüminium maddələr var ki, onları da cihaz təyin edə bilərlər. Axtarışlar hazırda da aparılır və mənə də məlumata görə, indi də ərəziyə giriş var. Ümumiyyətlə, ora elə bir yerdirdir ki, xırda bir səhv onlarla adamımızı məhv edə bilər. Birdən-birdən 30-40 nəfəri ərəziyə salıb işlətmək çox təhlükəlidir. Bunu orada iş aparan qurumlar da yaxşı bilirlər. Qar da partladıb aşağı salsalar, bu dəfə də yerdə olan qarın hündürlüyü artacaq. Nəticədə bütün işlər gecikəcək. Sadəcə olaraq, gözləyirlər ki, qar bərkisin və uçqun təhlükəsi azalsın. Rusiyadan

və digər yerlərdən kimsə gələcəksə, o da elə eyni işi görə bilər. Yeni hər bir alpinist onsuz da eyni işi aparır. Ancaq cihazın gətirilməsi başqa effekt verə bilər. Bu, çox yaxşı olar. Telefona gəlincə isə hər birimiz dağa gedən zaman telefon götürürük. Ancaq orada şəbəkə vasitəsilə onların hara getdiyini təyin etmək mümkün deyil. Çünki orada cəmi bir ötürücü var. Şəbəkəni tapmaq üçün üç ötürücü qurğu olmalıdır ki, orta nöqtə tapılsın. Tək olanda isə bu, 1 kilometr ərazini göstərir. Təklifim odur ki, elan edib, peşəkar alpinistləri işə cəlb edə bilərlər. Alpinistlərin yüksəklikdə işləməsi problem ya-

ratmır. Onlar daha aktiv işlər apara bilərlər. Fövqəladə Hallar Nazirliyi də əlindən gələni edir. Elan verilərsə, yəne də könüllü alpinistlər ortaya çıxacaq. Söhbət peşəkar alpinistlərdən gedir. Peşəkar dedikdə ən azı təchizatı olan və 4-5 minlik dağlarda olan, qış dağçılığını bilən alpinistlər nəzərdə tutulur. Bizdə dağçıların böyük əksəriyyəti qış dağçılığını bilmir. İnsanlar oranı ciddi qəbul etməsələr də əslində ora çox qorxulu dərədir. Fövqəladə Hallar Nazirliyinə, sadəcə olaraq, hava şəraiti mane olur. Yoxsa axtarışlar çoxdan nəticə vermişdi".

□ Əli RAİS,

Azərbaycanlılar qarını niyə sevmir?

Qar yağmammasının fəsadları və...

Artıq qış mövsümünün ikinci ayını yaşayırıq. Adətən şaxtılı keçən qış mövsümü bu il demək olar ki, xoş hava ilə müşayiət olunur. Doğrudur, ara-sıra bəzi rayon və şəhərdə sulu qar və qar yağır. Lakin ümumilikdə hələ ki ölkəmizə, xüsusən də Bakı və Abşeron yarımadasına gözlənilən qar yağması düşməyib.

Ümumiyyətlə, el arasında qar ruzi-bərəkət rəmzi hesab olunur. Qədim zamanlardan qarın torpağa, əkinçiliyə, bir sözlə, kənd təsərrüfatı sahəsinə böyük xeyri olması ilə bağlı fikirlər var. Ekspertlər də qeyd edirlər ki, qar torpağın nemliyini artırır, zərərvericiləri öldürür. Həmçinin qar yorğan kimi bitkiləri, xüsusilə taxıl, tərəvəz-bostan bitkilərini öz əsarəti altına alır və onu soyuqdan, şaxtadan qoruyur. Payızlıq taxıl bitkilərindən xüsusilə arpa və buğdaya gübrə verilir. Quraqlıq hallarda bu gübrə torpağa yaxşı hopmur, lakin qar yağdıqda torpaqda nemlik yarandıqda həmin gübrələr torpağın komplekslərinə qarışır və bit-

ki üçün mənimsənilən hala düşür.

Danılmaz faktıdır ki, azərbaycanlıların böyük əksəriyyəti qarın yağmasını o qədər də arzulamır, qarını ölkəmizə "yaraşdırmırlar". Beləliklə, suallar doğur, azərbaycanlılar niyə qarını sevmir? Ümumiyyətlə, qar yağmammasının kənd təsərrüfatı üçün hansı fəsadları ola bilər?

Mövzu ilə bağlı iqtisadçı ekspert Natiq Cəfəri "Yeni Müsavat"a danışdı: "Ümumiyyətlə, bu mövsüm bir çox regionlarda qar yağdı. Sadəcə, biz bunu Bakı və Abşeron yarımadasında görmürük. Həm Bakı, həm də Abşeron yarımadası kənd təsərrüfatı zonası deyil. Amma region-

larda da qarın yağmaması müəyyən fəsadlar yarada bilər. Çünki qar örtüyünün olması torpağın həm dincəlməsinə, həm də məhsuldarlığının artmasına üçün kifayət qədər xeyirli olan təbii hadisəsidir. Qarın olması torpağın keyfiyyətinin artırılmasına, həm də gələcəkdə yaz əkinini başlayarkən sahələrdən da-

ha effektiv istifadə edilməsinə imkan verir. Xüsusən də Aran bölgələrində təbiətin xoş keçməsi, yağışların olmaması yaz səpini zamanı məhsuldarlığın azalmasına təsir edən faktor ola bilər. Əgər bu mövsümdə qarın olmaması ehtimalı yaranarsa, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi indidən hazırlıq planları heyata

keçirməlidir. Yeni torpağı gücləndirmək, məhsuldarlığı artırmaq üçün daha çox müasir keyfiyyətli, effekt verən gübrələrin alınmasına çalışmalıdır". **Azərbaycanlıların qarını sevməməsi məsələsinə gəldikdə isə iqtisadçı Bakıya və Abşeronu qar yaraşdırdığını bildirdi: "Yeni istənilən halda azacıq soyuqlar dü-**

şəndə, qar yağanda neqliyyat iflic olur, bölgələrdə qaz və işıqla bağlı problemlər yaşanır. Buna görə də azərbaycanlılar qarını sevmir. Düşünürəm ki, azərbaycanlıların qarına qarşı "allergiyası" var".

Psixoloq Elnur Rüstəmov isə mövzuya bu cür şərh bildirdi:

"Azərbaycan soyuq ölkə deyil. Burada ilin çox hissəsi günəş olur, dəniz var və sairə. Bu baxımdan bizim insanlar soyuğa o qədər də davamlı deyillər. Ona görə də bizim insanlar qarını sevmir. Həmçinin məlum olduğu kimi, qar yağdıqda zaman özünü bərabər sosial problemlər gətirir. Məsələn, şagirdlər dərsə, böyüklərin bəziləri işə gedə bilmir, bir çox sahələr iflic vəziyyətinə düşür, yəni narahatlıqlara səbəb olur. Bu da insanlarda bir qədər diskomfort yaradır. Əgər şimal ölkələrində dünyaya göz açsaydıq, qar bizim üçün adi olardı. Amma qar az görmüşük. Məsələn, orta və yaşlı nəsilə qarın nə zaman çox yağdığını soruşsalar, onlar sizə il və tarixi dəqiq deyəcəklər. Çünki bunlar istisna təşkil edir".

□ Xalidə GƏRAY,
"Yeni Müsavat"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVD F

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

NATO -nun Avropada Birləşmiş Si-
lahlı Qüvvələrinin (BSQ) Ali
Baş Komandanı general
Curtis Scaparrotti ilə Rusiya
Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi general Valeri Gerasimovun bir araya gələcəyi ilə bağlı xəbərlər təsdiqlənmədi.
Bundan əvvəl Rusiya mətbuatı görüşün yanvar ayında, Bakıda keçiriləcəyi barədə məlumat yaymışdı.

Qeyd edək ki, 2017-ci ilin fevralında Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Valeri Gerasimovla ABŞ Silahlı Qüvvələrinin qərargah rəisleri komitəsinin sədri Joseph Dunford arasında görüş Azərbaycan paytaxtında baş tutmuşdu. Ötən ilin sentyabrında isə Valeri Gerasimov Bakıda NATO Hərbi Komitəsinin rəhbəri Petr Pavellə bir araya gəlmişdi. Budəfəki görüşün baş tutmaması isə heç şübhəsiz, ABŞ və Rusiya arasında yaşanan gərginliyin getdikcə artması ilə əlaqədardır. NATO-da əsas söz sahibi olan Vaşinqtonun Rusiyaya qarşı növbəti sanksiyaları işə salması növbəti görüşlərin və müzakirələrin perspektivini şübhə altında qoyur. Beləliklə, dünya iki nəhəng dövlətin növbəti "soyuq müharibəsi"ni seyr etmək ərafındadır. Ancaq bu savaşın həttə hərbi müstəviyə keçməsi ehtimalı da ciddi şəkildə səslənir. Bütün bunların fonunda heç şübhəsiz ki, biz Azərbaycanı gözləyən təhlükələrdən bəhs etməliyik. Elə bu günlərdə xarici ekspertlərin səsləndirdiyi fikirlər də məsələyə həssas yanaşmanı zəruri edir.

"ABŞ-in Rusiyanın hərbi-sənaye müəssisələrinə qarşı yeni sanksiyaları üçüncü ölkələri Rusiya silahları almaqdan çəkindirə bilər". "Yeni Müsavat"ın xəbər verdiyi kimi, bu sözləri "Amerikanın səsi" nə müsahibəsində ABŞ-in Xarici Siyasət Şurasının tanınmış analitiki Stiven Blank söyləyib. "Pis olmazdı əgər bu yolla rus silahlarının Cənubi Qafqaza girişi dayansaydı. O halda, münaqişə tərəflərinin sülhə gəlməsi bəlkə də asanlaşardı" deyərək qeyd edib. Ekspertin sözlərinə görə, baxmayaraq ki, bəzi istisnalar ediləcək, Azərbaycan və Ermənistan kimi Rusiya silahlarının iri alıcıları, hər halda, sürprizlərlə üzləşmə bilirlər: "Sanksiyalar hökumətlərə qarşı da tətbiq oluna bilər".

Analitik Şurasının eksperti, sabiq səfir Con Herbst öz növbəsində hesab edir ki, Rusiya silahlarının alıcılarına qarşı sanksiyalar ehtimalı yüksək olmasa da, onlar bir şeyi nəzərə almalıdırlar: "Sanksiyalar altında olan şirkətlərlə işbirliyinə girenlər müəyyən nəticələrə də hazırlıqda olmalıdırlar". Herbstə görə, Kremlin SSRİ-ni bərpa etmək səyləri də nəzərə alınarsa, Rusiyaya qarşı sanksiyalar qaçılmazdır: "Əgər Putin keçmiş qayıtmaq istəyirsə, o zaman biz də onu zəiflətməli və onun situasiyaya təsir resurslarını

məhdudlaşdırmaqlıq". Amerikalı analitiklərin qənaətinə, sanksiyalar artıq Rusiya elitasına təsir göstərməkdədir. "Sadəcə dildə desək, sanksiyalar onları məhv edir" - Stiven Blank hesab edir. Onun sözlərinə görə, Ermənistanın maraqları tələb edir ki, tezliklə Moskvanın pressinqindən çıxsın və hamı ilə bərabər münasibətlər qursun. "Lakin Dağlıq Qarabağ konfliktini nizamlanmayınca, bu, baş verməyəcək. Türkiyə də blokadanı götürməyəcək".

Göründüyü kimi, kifayət qədər ciddi mesajlar var. Bu arada Ermənistanda da Rusiyaya qarşı sanksiyaların ölkəyə təsirindən danışmağa başlayıblar. Heç şübhəsiz ki, İrəvan öz ağasının durumuna görə narahat olmalıdır. Bu faktıdır ki, Azərbaycan ərazilərinin ilhaqının davam etməsi mehz Rusiyanın Ermənistanı himayə etməsinin məntiqi nəticəsidir. Ermənistan Gürcüstan üzərindən Rusiya ilə etibarlı quru və dəmiryolu rabitəsi istiqamətində çalışdığı bir ərafədə Kremlin sərt sanksiyalara məruz qalması sözsüz ki, İrəvanı ağır duruma üz-üzə qoyacaq. Lakin hesab olunur ki, şimal qonşumuza qarşı sanksiyaların Azərbaycana da təsiri qaçılmazdır. Azərbaycan Rusiyanın silah bazarında özünəməxsus yer alır. Sanksiyaların sərtləşməsi bu əlaqələri sual altına qoya bilər. Məsələ burasındadır ki, Qərbi Azərbaycan silah satmaqdan birmənalı imtina etdiyi üçün Bakı məcburi qaydada Rusiya bazarına üz tutur. Bu yaxınlarda Rusiya baş nazirinin müavini Dmitri Roqozinin Bakıya yarımməxfi səfəri də müəyyən fikirlərə rəvac verib.

"Yeni Müsavat"ın yazdığı kimi, Rusiyanın hərbi sənaye kompleksini kurasıya edən və prezident Vladimir Putinin yaxın adamı kimi tanınan Roqozinin Bakı ziyarəti ilə bağlı paylaşıldığı fotodan belə qənaət hasil oldu ki, səfər, hər halda, uğurlu olub və Moskva hədəfinə çatıb. Şübhəsiz ki, silahlanma məsələsində Rusiya 2018-ci ildə də bizim əsas bazarlarımızdan biri olacaq. Hərçənd fevraldan ABŞ-in tətbiq edəcəyi yeni və daha geniş sanksiyalar paketinin təsiri altında Rusiyanın hərbi-sənaye kompleksinə daxil olan müəssisələrin də düşməsi gözlənilir. Lakin Rusiyanın silah bazarının asılı olan işğalçı Ermənistanın daha ciddi maneələrlə üzləşəcəyi ehtimalı var.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a bil-

Qarabağ

belə Qarabağla bağlı ictimai rəyə hesablanmış sərt ritorika davam edəcək"- Markov deyib.

E.Şahinoğlu da qəzətimizə açıqlamasında dedi ki, 2018-ci ildə həqiqətən danışıqlarda irəliləyiş gözləmək əbəsdir: "Çünki Azərbaycan və Rusiyada prezident, Ermənistanda isə parlament seçkisi keçiriləcək. Seçki ilində isə ciddi danışıqların aparılacağı gözlənilən deyil. Buna baxmayaraq, seçki ilidir deyərək, cəbhə bölgəsində gərginliyin azalacağını da vurğulamaq çətindir. Təmas xəttindəki vəziyyət seçkilərlə əlaqəli deyil. İstənilən an, istənilən hadisə baş verə bilər. 2016-cı ilin aprelindəki döyüşləri həmin hadisədən bir həftə

Qarabağ məsələsinin həlli 2019-a qaldı?

Hesab olunur ki, ABŞ-in sərt sanksiyaları Rusiyanın problemə diqqətini azaldacaq; ekspert seçki ilində ciddi danışıqların aparılacağını gözlənilən hesab etmir

dirdi ki, ABŞ-in Rusiyaya qarşı sanksiyaları getdikcə sərtləşir və bu sərtləşmə davam edəcək: "Çünki Ukrayna ilə bağlı danışıqlarda irəliləyiş yoxdur, Donbas probleminin həlli ilə bağlı "Minsk planı" yerinə yetirilmir və Rusiya üzərinə düşən etmir. Üstəgəl, Rusiyanın Amerikadakı seçkilərə müdaxiləsi ilə bağlı araşdırmalar da davam edir. Bütün bunlar var ikən Amerikanın Rusiyaya qarşı siyasətinin yumaşacağını gözləmək əbəsdir. Amerikanın Rusiyaya qarşı sanksiyalarının Azərbaycana təsir edəcəyini düşünürəm. Azərbaycan hər iki dövlətlə normal münasibətlərini davam etdirir və heç birinin qovqasında iştirak etmir. Kimsə Azərbaycanı seçim qarşısında qoymayıb ki... Azərbaycan öz milli və təhlükəsizlik maraqlarının yanındadır, bu maraqlar nəyi diktdə edirsə, o cür də hərəkət ediləcək".

Ekspert qeyd etdi ki, ABŞ-in hazırkı administrasiyası Cənubi Qafqazla, o cümlədən həmsədr olduğu Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə maraqlanmır: "Qarabağ məsələsi ilə maraqlanan Rusiyadır. Ona görə də rəsmi Bakı Qarabağ mövzusunda daha çox Moskva ilə dialoq aparmaq məcburiyyətindədir. Bəli, bu bizim xoşumuza gəlmir, çünki Kreml münaqişənin həlli məqsədilə işğalçı Ermənistanı təsir etmir. Buna baxmayaraq, Rusiya bölgədə gücdür və onunla dialoqdan imtina edə bilmərik".

Bu arada ABŞ Dövlət Departamenti vətəndaşlarını Dağlıq Qarabağa səfər etməyə çağırıb. APA-nın məlumatına görə, bu barədə Dövlət Departamentinin amerikalı tu-

ristlər üçün hazırladığı səfər tövsiyəsində bildirilir. Tövsiyədə bildirilir ki, Dağlıq Qarabağda itkilər davam edir: "Mütəmadi atışmalar, artilleriya sistemlərindən, o cümlədən mina və minaatanlardan istifadə hər il itkilərlə nəticələnir. Təmas xətti və beynəlxalq səviyyədə tanınmış Azərbaycan-Ermənistan sərhədlərinə yaxın yollardan keçməyə çəkinin. ABŞ təhlükəsizlik xidməti Dağlıq Qarabağda ABŞ vətəndaşları üçün təhlükəsizliyi təmin etməyə qadirdir deyil. Belə ki, ABŞ hökuməti əməkdaşlarının oraya səfəri məhdudlaşdırılıb". Qeyd edək ki, Dövlət Departamentinin tövsiyəsində Dağlıq Qarabağ ayrıca ölkə kimi qeyd olunmayıb. Dağlıq Qarabağa səfər etməmək barədə tövsiyə həm Azərbaycan, həm də Ermənistanla bağlı bölmədə yer alır.

Hər halda, ABŞ-in öz vətəndaşlarını Dağlıq Qarabağa səfər etməməyə çağırması Azərbaycanın maraqlarına cavab verən haldır. Lakin Vaşinqton birmənalı şəkildə Dağlıq Qarabağın Azərbaycan ərazisi olduğunu qeyd etməməklə yəni də ikili standartlardan çıxış edib. Xüsusilə də Dağlıq Qarabağla bağlı xəbərdarlığın hesabataın Ermənistan bölümündə də əksini tapması anlaşılacaq deyil.

Bir sıra ekspertlər 2018-ci ildə Dağlıq Qarabağla bağlı "status-kvo"nun dəyişməyəcəyini əminliklə bildirir. Bu fikirdə olanlar belə bir argumentlə çıxış edirlər ki, 2018-ci ildə həm Rusiya, həm Azərbaycan, həm də Ermənistanda prezident seçkilərinin keçirilməsi digər məsələlərin aktuallığını azaldacaq. Odur ki, məsələnin həlli-

nin 2019-da aktuallaşacağı iddiası var.

Rusiya prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəsi, politoloq Sergey Markov da bu günlərdə deyib ki, 2018-ci ildə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizama salınması 2017-ci il ssenarisinə üzrə davam edəcək. Lakin Rusiyada, Azərbaycanda və Ermənistanda prezident seçkilərinin keçirilməsi münaqişənin nizama salınmasında sıçrayışa nail olunaçağı ehtimalını azaldır. Çünki əsas diqqət seçkilərə yönələcək. Markov hesab edir ki, Rusiya ilin birinci yarısında Qərbin artan hücumları ilə qarşılaşacağı üçün də Qarabağ münaqişəsinə kifayət qədər diqqət ayıra bilməyəcək. "Lakin münaqişənin nizama salınması üzrə bazanın hazırlandığını da qeyd etməliyəm. Dəfələrlə bildirilib ki, masada həll variantları var. Hər şeydən əvvəl "Kazan düsturu"nu reallaşdırmaq mümkündür", - deyərək bildirib. Lakin bununla belə, Markov Qarabağda "aprel müharibəsi" ssenarisinin təkrarlanacağını da istisna etməyib. "Ermənistanın parlament üsul-idarəsinə keçidi Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı siyasətdə heç bir dəyişikliyə səbəb olmayacaq. Böyük ehtimalla Sərkisyan baş nazir olacaq və hakimiyyəti əlində saxlayacaq. Lakin onun xalq arasında nüfuzu aşağıdır. Bu baxımdan, seçki qabağı kampaniyada və seçki dövründə Qarabağda gərginlik yarada biləcəyi istisna deyil. Bütövlükdə vəziyyət gözlənilməz məcrada inkişaf edə bilər. Digər tərəfdən, Ermənistanda rəhbərlik dəyişsə

əvvəl proqnozlaşdırmaq çətin idi. Ancaq gərgin döyüşlər oldu və Rusiya işə qarışmasaydı, müharibə hələ bir müddət də davam edəcəkdi".

Bir sıra müşahidəçilər bu qənaətdədir ki, Rusiya bu il ərzində daha çox Qərbin hücumlarını dəf etməklə məşğul olacaq. Odur ki, Qarabağ məsələsinin həllində "açar" rolunu oynayacağı güman edilən Kremlin Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad olunması məsələsinə vaxt ayıracağına inam azdır. E.Şahinoğlunun sözlərinə görə, Rusiyanın başı nə qədər öz işlərinə və Qərblə mübarizəyə qarışsa da, Kreml Azərbaycanla Ermənistan arasında genişmiqyaslı müharibəyə imkan vermək istəmir: "Buna baxmayaraq, Rusiya Azərbaycan ordusunun hər gün və hər saat işğalçıya zərbələr endirib düşmənin itkilərini artırmağa da mane olmur və olmayacaq. Bu mənada kəşfiyyat qruplarımız və snayperlərimiz əvvəlki kimi düşmənin itkilərini artırmalıdır. Əhalisi azalan Ermənistan üçün ildə 100 hərbcini itirmək böyük rəqəmdir, bu boşluğu doldurmaqda çətinlik çəkirlər".

Yanvarın ikinci yarısında isə Azərbaycan və Ermənistan XİN başçılarının növbəti görüşü planlaşdırılır. Ancaq ekspertlər bu görüşdən hər hansı nəticə gözləmədiklərini vurğuladı. Xüsusilə də təmas xəttindəki son gərginliklər məsələnin həlli ilə bağlı ciddi irəliləyişləri mümkünsüz edir. Bu görüş ön ulya genişmiqyaslı hərbi əməliyyatları önleməyi hədəfləyər bilər. Seçkilər ilində bu, bütün tərəflərə lazımdır...

Fazil Məmmədov vergilər naziri vəzifəsindən kənarlaşdırılsa da, sabiq nazirin keçmiş fəaliyyəti ilə bağlı şikayətlər, məhkəmə çekişmələri davam edir. Belə ki, Azərbaycanda 9 şirkət və bir fiziki şəxs Vergilər Nazirliyi yanında Bakı şəhəri Lokal Gəlirlər Departamentini məhkəməyə verib.

"APA-Economics"-in məlumatına görə, "Naviqator Mobil Services", "Retail Solutions", "Azəri-Türk LTD", "Azerbaijan Steel Supply", "Transport-Servis LTD", "Effeckt-M", "Nicat-Nəzrin", "Kraun" MMC-lər və "Azəraqartikinti" ASC-nin "Aqartikintiservis" firması iddia ərizəsi ilə 1 sayılı Bakı İnzibati-İqtisadi Məhkəməsinə müraciət edib. İddia üzrə işin mahiyyətini inzibati orqanların aktları və hərəkətləri (hərəkətsizliyi) ilə əlaqədar mübahisələr təşkil edir. Bu şirkətlərlə yanaşı, fiziki şəxs Azəri Yusifzadə də eyni iddia ilə Vergilər Nazirliyi yanında Bakı şəhəri Lokal Gəlirlər Departamentini məhkəməyə verib.

Diqqət çəkən məqam isə budur ki, hazırda nazirlikdə sahibkarlarla işləyən əsas şöbə məhz Lokal Gəlirlər Departamenti ki, onlar da zaman-zaman iş adamlarının fəaliyyətini çətinləşdirirlər. Bu baxımdan məhkəmə işlərinin Fazil Məmmədovun həbsinə qədər aparıb çıxara biləcəyi ilə bağlı iddialar da mətbuatda yer alıb.

Bəs görsən, Lokal Gəlirlər Departamentinin əsas fəaliyyəti hansı istiqamətdədir

Fazil Məmmədov və komandasını

nə gözləyir?

Ekspert Vergilər Nazirliyi ilə bağlı məhkəmə iddialarından danışdı

və yeni nazir təyin olunduqdan sonra kədr islahatlarına niyə məhz bu departamentdən başlayıb?

Bu sualı cavablandırın iqtisadçı ekspert, hüquqşünas Əkrəm Həsənov bildirdi ki, əvvəlki bir neçə departament Lokal Gəlirlər Departamenti adı altında birləşdirilib: "Vergilər Nazirliyində əvvəl bir neçə departament fəaliyyət göstərirdi. Daha sonra onlar Lokal Gəlirlər Departamenti adı altında birləşdirildi. Bütün vergi ödəyicilərinə bu departament nəzarət edir. Bakı şəhəri üzrə vergi yığımlarına bu orqan baxır. Əvvəllər İri vergi ödəyiciləri departamenti, audit departamenti və sair var idi. İndi bütün bu şöbələr bir yerdədir. Hazırda Nazirlikdə Vergilər Nazirliyi yanında Bakı Şəhər Lokal Gəlirlər Departamenti var, bir də Vergilər

Nazirliyi yayında Kiçik Sahibkarlarla iş departamenti var. Lokal Gəlirlər Departamenti əsasən iri və orta sahibkarlarla işləyir. İndi 9 şirkət nazirlikdən məhkəməyə şikayət edib. Onların şikayətləri müxtəlif xarakterli ola bilər. Əvvəllər, hətta Fazil Məmmədovdan əvvəl belə bir qayda var idi ki, məhkəmələr Vergilər Nazirliyinin əleyhinə qərar çıxartmırdı. Ancaq son illərdə vəziyyət dəyişib, məhkəmələr vergi ödəyicilərinin xeyrinə də kifayət qədər qərarlar çıxarıb. Məndeməzdim ki, bu hər zaman ədalətin qələbəsidir. Çünki bəzi vergi ödəyicilərinin arxasında duranlar elə yüksək vəzifəli şəxslərdir ki, Vergilər Nazirliyini də udurdular. Ancaq bəzən adı sahibkarlar da vergilərdən məhkəmələrə şikayət edirdi və görürdün ki, onların xeyrinə qərar çıxarılıb.

Bu baxımdan istisna etməmişəm ki, bu 9 şirkətdən hansılarınsa xeyrinə qərar çıxarıla bilər. Bir məqam da var ki, adətən sahibkarlar haqlı olmadıqları işlər üzrə Vergilər Nazirliyindən şikayət etmirlər. Buna görə də böyük ehtimalla şikayətləri haqlıdır və ümid edək ki, qərar onların xeyrinə çıxarılaçaq."

64 nəfər işçinin nazirlikdən kənarlaşdırılmasına toxunan ekspert bildirdi ki, əgər yeni nazir vergilər nazirliyinin işçilərini məhz onlardan edilən şikayətə görə işdən azad edibse, bu, çox müsbət haldır: "Fazil Məmmədovun məsuliyyəti məsələsi birmənalı deyil. Vergilər Nazirliyinin rəhbərliyi heç vaxt monolit olmayıb. Oradakı nazir müavinlərinin və hətta nazir müşavirlərinin də bir qismi reallıqda sabiq nazirin adamları olmayıb. Başqa himayədarları olub. Məsələn, Eldar Mahmudov.

Buna görə də Vergilər Nazirliyində baş verən özbaşınalıqların və hüquq pozuntularının xeyli hissəsi Fazil Məmmədovla bağlı deyil. Amma təbii ki, nazir kimi onun ümumi məsuliyyəti danılmazdır, həm də konkret müəyyən pozuntulara görə də şəxsi məsuliyyəti istisna deyil. Bunu artıq istintaq müəyyən etməlidir."

Əkrəm Həsənov hesab etmir ki, Fazil Məmmədovun həbsi məsələsi gündəmə gələ bilər: "Hər bir halda unutmamaq lazımdır ki, Azərbaycanda vətəndaşlara ilk şəffaf, rahat və korrupsiyasız xidmət təcrübəsini də məhz Fazil Məmmədov tətbiq edib. Söhbət kommersiya hüquqi şəxslərinin dövlət qeydiyyatından gedir. Bu gün hamımız bəyənədiyi ASAN xidmət fəaliyyətinin bir çox tərəflərini məhz Vergilər Nazirliyinin qeydiyyat idarəsindən götü-

rüb. Vergilər Nazirliyinin digər müsbət fəaliyyət istiqamətləri də olub. Bütün digər dövlət qurumlarından sistemliliyi və hüquqi savadlılığı ilə həmişə seçilib. Nazirliyin xeyli əməkdaşı öz bilik və bacarığı sayəsində işə daxil olmuş adamlardır. Bütün bunlar da Fazil Məmmədovun işinin göstəricisidir. Bununla belə, əlbəttə ki, ölkədə sahibkarlara əziyyət verən əsas qurumlardan biri də həmişə Vergilər Nazirliyi olub. Buna görə də baş verməmiş pozuntulara görə təqsirkarlar kimliyindən asılı olmayaraq məsuliyyətə cəlb olunmalıdır. Xatırlatmaq istəyirəm ki, bu nazirliyin bir sıra sabiq rəhbər şəxsləri (o cümlədən keçmiş nazir müavinləri) hazırda da dövlətdə yüksək vəzifələrdə tutulur. Onlar da Fazil Məmmədovun yetirmələridir."

□ **Nərgiz LİFTİYEVA,**
"Yeni Müsavat"

Dini Komitə yanında İctimai Şura yaradılır-səbəb

Əliməmməd Nuriyev: "İctimai Şuranın yaradılması, əslində vətəndaşla dini qurumlar və bütövlükdə dövlət arasında münasibətlərin daha harmonik olmasına gətirib çıxaracaq"

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yanında İctimai Şuraya namizədlərin irəli sürülməsi və qeydiyyatı başa çatıb. Dövlət Komitəsindən verilən məlumata görə, şura üzvlüyünə 14 nəfərin namizədliyi qeydiyyata alınıb. Onlar arasında ictimai şəxslər, QHT rəhbərləri də var. İctimai Şuraya seçkilər isə yanvar ayının 29-da keçiriləcək.

Şuraya namizədliyi qeydə alınan **Konstitusiyaya Araşdırma Fondunun rəhbəri Əliməmməd Nuriyev** "Yeni Müsavat"a açıqlamasında İctimai Şuranın hansı işi görəcəyi və nələrin planlaşdırılması barədə məlumat verib: "Azərbaycanda "İctimai iştirakçılar haqqında" Qanun qüvvədədir. Qanunun əsas məqsədlərindən biri də mərkəzi, yerli özünüidarə orqanları yanında ictimai şuraların yaradılmasıdır. İctimai şuraların yaradılması prosesinə 2014-cü ilin iyun ayından başlanılıb. Qəbul edilən qərarların hazırlanması, onların müzakirəsi, monitorinqi prosesində də vətəndaşlarımızın iştirakı

çox vacibdir. Bu, həm dövlət orqanları ilə vətəndaşlar arasında etimadın inkişaf etdirilməsi, həm də prosesin daha uğurlu keçirilməsində maraqlı tərəflərin öyrənilməsinə xidmət edir. Yaradılan ictimai şuralar cəmiyyəti 9 mərkəzi icra hakimiyyəti yanındadır. Bu qurumların yaranmasında vətəndaş cəmiyyəti özü də iştirak edir. Səsvərmə yolu şura üzvləri iki il müddətine seçilir. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yanında da İctimai Şuranın yaradılması haqqında elan verildi. Bir çox vətəndaş cəmiyyəti qurumları bu prosesdə iştirak etmələri ilə bağlı münasibətlərini bildirib, müəyyən sənədlərini təqdim

ediblər. Seçki komissiyasının tərkibində də dövlət orqanından 4 nümayəndə, vətəndaş cəmiyyətindən isə 5 nümayəndə təmsil olunacaq. Bu şərtlə ki, seçki komissiyasının üzvləri namizədliyini İctimai Şura üzvlüyünə verə bilməzlər. Qanunvericilik həm də İctimai Komitə üzvləri qismində

icra hakimiyyəti qurumlarının nümayəndələri və bələdiyyə üzvlərinin iştirakını qadağan edir".

Ə. Nuriyev bildirib ki, hər şeydən əvvəl mərkəzi icra hakimiyyətinin fəaliyyət istiqamətlərinin miqyasından asılı olaraq ictimai şuraların üzvləri müəyyənləşdirilir:

"Qanunvericilikdə 15 nəfər müəyyənləşir. Ancaq hər bir seçki komissiyası qurum funksiyalarından, miqyasından asılı olaraq burada fərqli rəqəmlər müəyyənləşdirilə bilər. Eyni zamanda bu, 15 nəfərdən az da ola bilər. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi də sayı özü müəyyənləşdirəcək. Seçilmə yalnız vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin iradəsi əsasında olacaq ki, bu da gizli səsvermə ilə keçiriləcək. Nazirlər Kabineti 2014-cü il 30 may tarixində İctimai Şuraya seçkilərin qaydalarını müəyyənləşdirib və orada gizli səsvermə də təyin olunub. Eyni zamanda vacib deyil ki, İctimai Şuranın üzvləri mütləq hansısa QHT-nin nümayəndəsi olsun. Burada iki şərtə diqqət edilir ki, o, dövlət orqanının nümayəndəsi olmasın və bələdiyyə üzvlü olmasın. Başqa tələblər də onunla bağlıdır ki, həmin şəxslər məhkum olunmasın, fəaliyyət qabiliyyəti məhdu olmasın və sairə. Dini işlər üzrə Dövlət Komitəsi

çox geniş funksiyalar həyata keçirir. Azərbaycanda dini etiqad azadlığının təmin edilməsi istiqamətini tənzimləyən bir qurumdur. Bütövlükdə ölkənin dini siyasətinin hazırlanması prosesində də böyük rol oynayır. Eyni zamanda mədəni dəyərlərin təbliği, təşviqi də bu komitə tərəfindən həyata keçirilir. Hazırkı şəraitdə Yaxın Şərqdə çox ciddi hadisələr baş verir. Bəzi hallarda azərbaycanlıların da inanclarından sui-istifadə edib, onları radikal qrupların tərkibinə cəlb edirlər. Dini komitə bu kimi məsələlərin də qarşısını almaqda rol oynayır. Cəmiyyətin də bu məsələdə köməyinə ehtiyac var. Zorakılığın, sui-istifadənin qarşısının alınmasında vətəndaş cəmiyyəti, vətəndaşları işə daha yaxşı səfərbər etməyə qadirdir. Bu baxımdan hesab edirəm ki, komitənin yanında belə bir İctimai Şuranın yaradılması, əslində vətəndaşla dini qurumlar, bütövlükdə dövlət arasında münasibətlərin daha harmonik olmasına gətirib çıxaracaq. Radikalizmin qarşısını alaraq, inanclarımızın vətəndaşlarımız tərəfindən həqiqi olaraq həyata keçirilməsi, yeni imkanlar yaradılmasına əlavə töhfələr verə bilər."

□ **Əli RAİS,**
"Yeni Müsavat"

Son zamanlar Bakının mərkəzi küçələrində brend geyim mağazalarının yenidən bağlanma halları müşahidə edilir. Xüsusilə də Neftçilər prospektində, Zərifə Əliyevə küçəsində varlıların alış-veriş etdikləri mağazalar öz fəaliyyətlərini dayandırılar.

Öncə qeyd edək ki, bu mağazalardan sırası vətəndaşlar alış-veriş etmirlər. Çünki mağazalarda satılan libasların qiyməti çox yüksəkdir. Manatın dəyər itirməsindən sonra ölkə əhalisinin "qənaət rejimi"ne keçməyə başlaması ilə Bakının Nizami küçəsində də ard-arda bir neçə geyim mağazası qapadılmışdı. Həmin ərafədə mağaza sahibləri bildirirdilər ki, icarə haqları çox yüksək olduğu üçün işləmək sərf etmir. Ona görə də fəaliyyətlərini dayandırılar.

Bes indiki zamanda varlıların mağazalarının bağlanma səbəbi nədir?

"Yeni Müsavat" a danışan iqtisadçı Natiq Cəfəri məsələ ilə bağlı müxtəlif səbəblərin olduğunu bildirdi. N. Cəfəri ilk olaraq qeyd etdi ki, son illərdə Bakının mərkəzi küçələrində obyektlerin icarə haqları fantastik dərəcədə artıb: "Bəzi hallarda hətta dükana-

Varlıların Bakıdakı mağazaları bağlanır-səbəb

Ekspert: "Bu mağazalar ya öz profillərini dəyişəcəklər, ya da icarə haqları aşağı salınacaq"

rın Nyu-Yorkdan da baha qiymətə icarəyə verilməsi hallarını görürük. Devalvasiyalardan sonra proses bir qədər səngidi və dükanların bəziləri bağlandı, bir qisminde də icarə haqları aşağı salındı. Ancaq görünən odur ki, bu, yetərli deyil. Mərkəzi küçələrdə çox bahalı brend mağazaların bəzilərinin yığılması bunun imic layihəsi olduğunu sübut edir. Çalşırdılar ki, xaricəlin, qonaqların çox istifadə etdikləri küçələrdə brend mağazaların sayı çox olsun. Bu, həm də şəhər üçün bir imic yaradırdı ki, hər şey qaydasındadır, iqtisadiyyat inkişaf edir. Görünən odur ki, bu brend mağazaların saxlanması getdikcə daha da çətinləşir. Həm xərc artıb, həm də icarə pulu, vergi, işçilərin maaşları, kommunal xərclər və digər bu kimi məsələlərə böyük məbləğ lazım olur. O mağazaların əsas müştəriləri də çox imkanlı insanlar idi. İmkanlı ailələr onsuz da illərdə bir neçə dəfə xarici ölkələrə üz tuturlar. Çox zaman da onlar öz alış-verişlərini Avropadan və digər getdikləri yerlərdən edirlər. Nəticədə bu mağazaların müştəri sayı azalır və alış-verişdən əldə etdikləri

dövriyyə də azalır. Azalmanın qarşısında bəzi mağazaların bağlanması isə təbii haldır.

Ekspert bildirib ki, burada çıxış yolu kimi ya icarə haqları yenidən aşağı düşməli, ya da profil dəyişməlidir: "Profilin dəyişməsi dedikdə daha kütləvi, qiyməti aşağı olan mallara üstünlüyün verilməsindən söhbət gedir. Bahalı brendlərdən orta və aşağı səviyyəli brendlərə keçid edə bilərlər. Çox güman ki, biz yaxın zamanda bu iki hadisəni izləyə biləcəyik. Bundan sonra da mağazaların bağlanması prosesi davam edəcək. Ümid

vardı ki, xarici turistlər və turizmin inkişafı burada müəyyən qədər rol oynayacaq, mağazalar ayaqda qalacaq. Ancaq görünən odur ki, xaricdən gələn insanlar bu mağazalardan alış-veriş etmirlər. Ərəb turistləri isə daha ucuz brendlərə üstünlük verirlər. Bahalı brendlərdən alış-veriş edənlərə çox nadir hallarda rast gəlinir. Ona görə də belə bir vəziyyətdə çox güman ki, bir müddət sonra yenə icarə haqlarının azaldılmasını müşahi-

də edəcəyik. Ərəblərin öz ölkələrində də bu kimi bahalı brendlər var. Özü də orada eyni geyimlər buradakından çox ucuzdur. Çünki həmin ölkələrdə vergilər daha aşağıdır. Belə olan halda hansısa varlı ərəbin gəlib bu brendləri alması real görünür. Bu baxımdan da deyə bilərik ki, mağazalar açılan zaman nəzərdə tutulan bəzi hesablar və planlar da baş tutmadı".

□ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"

Leyla Şıxlinskaya klinikasında vergidən yayınmalar təsdiqlənir-məhkəmə işi

Məhkəmə prosesində maraqlı faktlar üzə çıxıb

Leyla Şıxlinskayanın rəhbərlik etdiyi klinikanın işçiləri növbəti dəfə hakim qarşısına çıxarılıb. Onlar külli miqdarda vergidən yayınmaqda ittiham edirlər.

Musavat.com xəbər verir ki, təqsirləndirilən şəxslərin cinayət işi üzrə məhkəmə iclası Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hakim Əfqan Hacıyevin sədrliyi ilə baş tutub.

Məhkəmə prosesində şahid qismində Bəxtiyar Musayev ifadə verib. O, klinikada baş həkim, cərrah işləyib.

B.Musayev ifadəsində qeyd edib ki, istintaqda klinikanın fəaliyyəti və işlərin qurulması haqda danışib.

Ona Leyla Şıxlinskaya ilə münasibətləri ilə bağlı sual verilib. Şahid qeyd edib ki, L.Şıxlinskaya ilə münasibətləri normal olub.

Dövlət ittihamçısının sualına cavab verən B.Musayev işdən çıxmaq üçün ərizə yazdığını da qeyd edib.

Dövlət ittihamçısı təqsirləndirilən şəxs, klinikanın baş mühasibi olmuş Şəhla Abbasovanın ötən prosesdə verdiyi ifadəyə uyğun olaraq B.Musayevə sual verib: "Şəhla Abbasova qeyd edib ki, həkimlərin maaşı 300-400 manat olduğu halda onlara 30 min manata yaxın maaş verilib. Siz maaşı kartla almırsınız-mı?"

Şahid adına maaş kartı olduğunu bildirib. Amma aylıq nə qədər maaş aldığını açıqlamayıb. Həkim aylıq maaşdan əlavə əməliyyatlardan, xəstələrin müayinəsi üçün klinikaya edilən ödənişlərdən də qazanc əldə etdiyini söyləyib.

Baş həkimə klinikaya gətirilən xəstələrin ödəniş edilmədən əməliyyat edilib-edilməməsi ilə bağlı sual verilib. Həkim qeyd edib ki, bu onun səlahiyyətinə aid olmadığı üçün maraqlanmayıb: "Əməliyyat etdiyim xəstələrin adını yadda saxlamağım mümkün deyil. Üzərindən neçə ay keçib. Xəstənin pul ödəyib-ödəmədiyini mənə işim deyildi. Ola bilsin ki, belə hallar olub. Bəzən də sığortalı xəstələr gəldiyindən onlar ödəniş etməyiblər. Mən 6 il əvvəl həmin xəstəxanadan ayrılmışam. Xəstələrin adını yadda saxlamağım mümkünsüzdür".

B.Musayev qeyd edib ki, bəzi xəstələr əməliyyat olunsa da ödəniş etməyiblər: "Be-

lə hallar olub. Elə xəstə olub ki, xəstəxanaya 20 min borcu qalıb. Nə etmək olardı? Bəzi xəstə olub ki, əməliyyat etmişəm, amma pul almamışam. Bilmirəm həmin pulu ödəyiblər, ya yox. Mənim klinikadan indi də 11 min alacağım var".

Şahid istintaqa ifadəsini təsdiq etdiyini söyləyib.

Digər şahid isə Gülarə Bağırova olub. O, klinikada 10 ildən artıq çalışdığını bildirib. G.Bağırova təqsirləndirilənlərdən Səkinə Qasımovanın anasıdır. G.Bağırova deyib ki, paralel olaraq 5 sayılı doğum evində işləyib.

Şahid işlədiyi müddətdə maaş alması ilə bağlı suallara

cavab verərkən deyib ki, klinikada doğuş əməliyyatlarına görə pul alıb. Amma rəsmi maaşı olmayıb və müqavilə əsasında işləyib.

G.Bağırova söyləyib ki, indi kartla da onlara maaş verilir. Şahid doğuşdan 50 faizə qədər ödəniş aldığını söyləyib. Doğuş əməliyyatlarının əvvəllər 1250-1650 manat arasında dəyişdiyini deyən G.Bağırova qeyd edib ki, son aylarda ödənişlər 1000 manata qədər azalıb.

Şahidlərdən Leyla Hüseynova da məhkəmədə ifadə verib.

O, klinikada qeydiyyat şöbəsində işlədiyini, hazırda

analıq məzuniyyətinə çıxdığını söyləyib. L.Hüseynova çalışdığı müddətdə gələn xəstələrin qeydiyyatına alındığını, ödəniş edildikdən sonra həkim müayinəsinə buraxıldığını söyləyib. Şahid ödəniş etmədən heç bir xəstənin həkim yanına buraxılmadığını söyləyib.

L.Hüseynova 400 manat əmək haqqının 50 faizini kartla, 50 faizini isə nağd şəkildə aldığını deyib.

Klinikanın ginekologiya şöbəsində qeydiyyatda işləyən Aygün İsmayılova da şahid qismində ifadə verib.

O söyləyib ki, işi, sadəcə, xəstələri qeydiyyatda almaq olub. Aygün İsmayılova ödəniş etmədən klinikaya gələnlərdən yalnız bir nəfəri xatırladığını deyib: "Təcili doğuş idi. Gecə gəlmişdilər. Doğuş olandan sonra dedilər ki, pulumuz yoxdur. Çıxıb getdilər".

Klinikanın mühasibatlığında işləyən Günel Abbasova da şahid qismində dindirilib. O söyləyib ki, işi, sadəcə olaraq, daxil olan xəstələrin verdiyi çeklərin sayını yoxlamaq olub.

Günel Abbasovanın Leyla Şıxlinskaya ilə yaxın münasibətlərinə görə işə götürüldüyü məlum olub. O, işə mühasib kimi götürüldüyünü, ancaq ixtisasca kimyaçı olduğunu deyib.

Şahid mühasibatlıq işini bildiyini qeyd edib.

Suallara cavab verən Günel Abbasova baş mühasib Şəhla Abbasovanın göstərişi ilə bəzi sənədlərin məhv edildiyini deyib: "Həmin sənədlər qara sənədlər idi. Şəhla Abbasova dedi ki, dövlətdən ya-

yınmış sənədlərdir. Həmin sənədlər audit gələndə məhv edilib".

Klinikanın baş mühasibi olmuş, hazırda təqsirləndirilən şəxs Şəhla Abbasova Günel Abbasovaya belə bir göstəriş verə biləcəyini təsdiqləyib: "Ola bilsin ki, demişəm. Amma dəqiq xatırlamıram".

Növbəti məhkəmə iclası yanvarın 19-na təyin edilib.

Qeyd edək ki, təqsirləndirilən şəxslər arasında klinikanın baş mühasibi olmuş Şəhla Abbasova, Polad Əliyev, Səkinə Qasımova, Aygün Hüseynova, Mədinə Hüseynova, Yelena Abdullayevadır.

Onların hər biri barəsində polis nəzarətinə verilmə qətimkan tədbiri seçilib. Təqsirləndirilən şəxslər Leyla Şıxlinskayanı, klinikanın təsisçisi isə keçmiş işçilərini ittiham edir.

Klinikanın fəaliyyəti ilə əlaqədar açılan cinayət işi ilə bağlı məlum olan budur ki, adıçəkilən şəxslərin əməlləri barədə əvvəlcə Baş prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsində cinayət işi başlanıb. İstintaq davam etdirilməsi üçün Vergilər Nazirliyinin Vergi Cinayətlərinin İbtidai Araşdırması Departamentinə göndərilmişdi.

Bu ittihamı da Leyla Şıxlinskaya rəhbərlik etdiyi klinikanın yeddi əməkdaşına qarşı irəli sürmüşdü.

Qeyd edək ki, təqsirləndirilən şəxslər Cinayət Məcəlləsinin 179.3.2-ci (mənimləmə; külli miqdarda törədildikdə) və 213-cü (vergidən yayınma) maddələri ilə ittiham edirlər.

□ İlkin MURADOV,
"Yeni Müsavat"

Cümə söhbətləri

Bismilləh-Rahmə-nir-Rahim!
Bugünkü mövzumuza zamanın ən aktual suallarından birinə toxunmaq istəyirik. Belə ki, günümüzdə ən çox verilən suallardan biri budur ki, nə üçün ən mütərəqqi dünyagörüşünü əks etdirən, ən gözəl əxlaqı təlqin edən, böyük simalarla: Həzrət Peyğəmbər (s), Həzrət Əli (ə) ilə, Xanım Zəhra (s.ə) ilə, İmam Həsən (ə) və İmam Hüseyin (ə) ilə səciyyələnən bir din, bir mübarək təlim dünyada, toplumlarda kifayət qədər geniş təşəkkül tapmamışdır? Bunun səbəbləri nədir?

Bu sualın bir çox cavabları vardır, lakin biz bu gün diqqətimizi əsas cavaba yönəltməyə çalışacağıq.

Məfkurənin toplumda tutduğu yeri onun ardıcılığını müəyyən edir

Toxunulan sualın cavabında deyirik ki, bəli, əlbəttə ki, dinimiz çox gözəldir. Bəli, Peyğəmbərimizin (s), Əhli-Beytinin (ə) tayı-bərabəri yoxdur. Bəşəriyyətin çata biləcəyi ən yüksək mərtəbələr - İslam dinindədir. Amma, bu dinin daşıyıcıları əqidələrinə sadıq olmasalar, inanca sahib çıxmasalar, İslam dini insanlar arasında, toplumlar içərisində, zaman və məkənlərdə necə öz yüksək yerini tuta bilər?

Misal dalınca uzağa getməyə lüzum yoxdur: əgər toplumumuzdakı möminlər Rəcəb ayının, Şəban ayının, Ramazan ayının, Zilhicce ayının digər mübarək ayların fəzilətlərini özləri yaşatmasa, bu ayın nemətlərindən bəhrələnməyə, necə ola bilər ki, onlar bu dəyərləri toplumda yaya bilsinlər, insanlara təbliğ edə bilsinlər?

Yaxud əgər inancılı insanlar zülmü ifşa etməyə, haqqın tərəfində olmasa, onlar digər insanların cəmiyyətdə İlahi dəyərləri yaşatmağa necə dəvət edə bilərlər? Amma əgər inancılı insanın oturduğunda-durduğunda, rəftarında, danışığında dinin tövsiyələri özünə yer tutubsa, bu zaman ətrafdakılar da İslamın gözəlliklərini görüb, tanıyıb, bəyənlər - nəticədə riayət etməyə başlayarlar. İslamın gözəllikləri yalnız o zaman cəmiyyətdə özünə yer tuta bilər ki, onun daşıyıcıları bu gözəlliyi lazımınca dərk edib yaşatsınlar.

İnsanın bütün təzahürləri gözəl olmalıdır

Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
İlahiyyatçı-filosof, İçərişəhər Cümə məscidinin imam-caməati

yapışmağa qoymur.

İslahat, tərəqqi, vücudi inkişaf İslamın mahiyyətindədir. İslamı daşımaq istəyən insan da im qəlbini təftiş etməli, özündə islahat aparmalı, inkişaf etməlidir. Və istər kənd-oba, istər şəhər, ölkə, dünya səviyyəsində həqiqi dəyərlərin özünə kifayət qədər yer tapmamasının əsil səbəbi, dünyanın İslamdan bu dərəcədə məhrum olmasının əsil səbəbi burada gizlənir - dinin daşıyıcılarının özlərinə kifayət qədər gözəllik və kamilliyə təslim etməmələrində.

İnsanın həqiqi inkişafına lazım olan amil - imandır

Bəs insanın vücudi inkişafı hansı təməl üzərində həyata keçirilməlidir? Sözsüz ki, bu təməl - imandır. Və imanın nə olduğunu müəyyənləşdirmək bu baxımdan xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

İmanın nə olması barədə müxtəlif nəzəriyyələr vardır. Birinci qisim nəzəriyyəçilər hesab edir ki, iman - sırf qəlb mənşəli və bəsit bir anlaydır. Amma əksər mütəxəssislər hesab edir ki, iman - mürəkəb, yəni tərkibli bir kateqoriyadır. Və İslam məntiqində hesab edilir ki, iman - 3 tərkibin toplusundan, vəhdətindən əmələ gələn bir həqiqətdir. Bu 3 tərkibə aiddir:

- 1) etiqad;
- 2) əməl;
- 3) əxlaq.

Və əgər bu 3 amil birlikdə insanda cəmlənibse, yalnız bu halda o, mömin adlanabilir.

Beləliklə, demək olar ki, həqiqi iman sahibi bir kəsdir ki, onun:

1) qəlbində səhih və düzgün etiqad məskunlaşıb, özü də bu etiqad ən yüksək həddədədir;

2) əzaları saleh və gözəl əməllərə yönəlir, yəni dinin vacib və bəyənilən bildiyi əməlləri yerinə yetirir və qadağan etdiyi

əməllərdən çəkinir;

3) batini gərəklə əxlaqi gözəlliklərlə zینətlənmiş olsun, daxili ələmi İlahi dəyərlərlə yaşasın, əlbəttə ki, əməllərində təzahür etmək şərti.

Quran ayələrini təhlil etdikdə, göstərilən bu müddəanın təsdiqini tapırıq. Görürük ki, möminin xüsusiyyətlərini təqdim edən ayələr, göstərilən bu 3 kateqoriyadan birinə aid olur. Təbərük üçün "Bəqərə" surəsinin 177-ci ayəsinə müraciət edək: "Ehəqiqi yaxşılıq Allaha, axirət gününə, mələklərə, (səməvi) kitaba və peyğəmbərlərə iman gətirən (başlanğıc və məada, həmçinin bu ikisinin arasında olan

fitnələr və tələtlər qarşısında dözümlü və vüqarlıdır. Xoşagəlməyən məsələlər müqabilində möhkəm, dayanıqlı və şücaətli. Bələlarda - dözümlü, genişlik və açıqlıqda - minnətdar, İlahi ruziyə - qane, düşməninə (belə) zülm etməyendir. Dostlarının üzərində ağır yük deyil. Camaat ondan rahatdır. Və özü insanların rahatlığı üçün çətinlik və məşəqqətdədir".

Mübarək Əli (ə) məntiqindən bəlli olur ki, çətinliklər üz verdikdə, imanlı insanın müsbətlikləri daha da üzə çıxır. Əslində, bu mübarək bir test vəsiyyəsidir - insan çətinliklər qarşısında naümid olduqda, sarsıl-

olur. Bütün bu hallar da şəxsiyyət və ləyaqətin, izzəti-nəfsin ən gözəl formada saxlanması ilə şərtlənir. Nəticə etibarilə, möminin təzahürləri bir-birini müsbət mənada təmamlayır və vahid hədəfə - İlahi xidmətə doğru yönəlməlidir.

Həzrət Rəsulullahdan (s) nəql edilən digər bir hədisə bildirilir: "(Möminin) hərəkətləri lətif və yumşaq, məzhəri, hüzuru - şirindir. İşlərində ən üstününü seçər. Əxlaqlardan ən alisinin dalınca gedər. Onunla düşmən olana zülm etməz. Ona sevgisi olan şəxsə görə günah etməz. Yaşayış xərci az, insanlara xidməti çox

dıqca, bu, imanın zəifliyinə dəlalət edir. Demək, özünü təftiş etməli, etiqadında olan əyri-əskikləri müəyyən edib çıxarmalıdır. Bələlar vaxtı dözümlü olan mömin, rahatlıq, firavanlıq vaxtı şükür-nemətli olur. Mömin, ona verilən ruziyə qane olur, naşükürlük etmir, ruzi imtahanına qarşı səbir nümayiş etdirir. Mömin həтта düşməninə qarşı da qəddarlıq etmir - layiq olduğu cəzadan yuxarısını düşməninə qıymır. Ətrafdakılarını, qonşularını incitməz, narahat etməz mömin. Və daima çalışır ki, insanlar üçün rahatlıq yaratsın.

Mömin, insanlara yalnız fayda verməlidir

Bu mətləblərə vardığıqda, insan öz həyatını əsaslı şəkildə dəyişə bilər. Həzrət Rəsulullahdan (s) bir mübarək hədis nəql edilir ki, möminin təsviridir: "Mömin - təmiz, kamil, həqiqi mənfəət, faydanın özüdür. Əgər ona tərəf qədəm qoysan, sənə fayda verər. Əgər onunla məşvərat etsən, sənə fayda verər. Əgər onunla şərikli iş görsən, sənə fayda verər. Və möminin işindən hər bir şey təmiz fayda və xeyridir".

İslamın nəzərində mömin nəinki ziyan vurmaz, nəinki fayda verməklə kifayətlənər, o - faydanın özü olmalıdır. Onun hər bir təzahürü insanlar üçün həqiqi fayda gətirməlidir. Mömin nə etsə, insanlara faydalı olmalıdır. Əlbəttə ki, burada diqqətli olmaq lazımdır ki, insan bu müddəaları səhv başa düşüb konformistə, hamiya yarımağa çalışsın simasız bir insana çevrilməsin. Əgər mömindən söhbət gedirsə, təbii ki, burada iman şərtidir və yaxşı nədir, pis nədir, fayda nədir - bunlar imanla müəyyən edilir. Müvafiq olaraq, fayda - yalnızca İlahi dəyərlər sistemində belə hesab olunan bir şeydir. Mömin yaxşı insanlara birbaşa fayda verirsə, zülm edənləri, camaatın haqqını yeyənləri ifşa etməklə ümumilikdə topluma öz fayda töhfəsini vermiş

olur. İşini gözəl yerinə yetirər, sanki onun üzərində nəzarətçi vardır. Harama göz yetirməz. Əliaçıqlıq və səxavət sahibidir, istəyəni əliboş buraxmaz. Sözüünü ölçmüş deyər. Dili batil demək üçün lal olar. Batil bir şeyi dostundan (belə) qəbul etməz. Haqqı düşmənin əleyhinə (belə) döndərməz. Bilgili olmaqdan başqa digər səbəb üçün (nəyisə) öyrənməz. Və əməl etməkdən kənar bir iş üçün bilgili olmaz. Əgər dünya əhli ilə olsa, onların ən zirəkidir. Əgər axirət əhli ilə yolçu olsa, onların ən təqvalıdır".

Gördüyümüz kimi, dinimiz bizə həqiqi möminin sifətlərini müxtəlif prizmalardan açıqlayır. Belə ki, möminin yanında olan heç kəs pislik görməz. Mömin - əxlaq təcəssümüdür. Mömin o dərəcədə prinsipial olmalıdır ki, həтта dostunun da pis əməllərini qəbul etməməli, haqdan düşməninə qarşı da sui-istifadə etməməlidir. Elmə yalnız biliyini artırmaq üçün yiyələner və biliyini mütləq təbiiq edər, mənasız yük kimi daşımaz. Dünya işlərindən qafil olmaz, zirək olar. Mömin ən yaxşı oxuyan, ən yaxşı işləyən olmalıdır. Hər bir işində öndə getməlidir.

Məşhur yazıçı və mütəfəkkir Çexovun "İnsanda hər şey gözəl olmalıdır" təbiri, yüzdə yüz möminə aiddir - sözün həqiqi, zati mənasında.

Uca Allaha dua edirik ki, bütün inanc əhlinə bu gözəl sifətlərə malik olmağı nəsib etsin, inşaallah!

Allahım, bizlərə həqiqi möminə xas xüsusiyyətlərə malik olmağı, mənfi sifətlərdən xilas tapmağı nəsib et!

Allahım, bizlərə Həzrət Peyğəmbər (s) və Əhli-Beytinin (ə) həqiqi ardıcılılarından olmaq səadətini inayət et!

Allahım, ümmətin problemlərinin həllini, işğal altında olan torpaqların tezliklə azad olmasını, xəstələrin şəfa tapmasını, əsirlərin azad olmasını nəsib et!

Allahım, 12-ci İmam - Mehdi Sahib-əz-Zamanın (ə.f.) zühurunu tezləşdir! Amin!

MUSAVAT

Son səhifə

N 7 (6896) 12 yanvar 2018

İstirahət günləri iki saat artıq yatırınsınızsa...

İstirahət günləri normaldan artıq yatmaq, bəlkə də insanların ən zəif yerlərindən biridir. Alimlər artıq yuxunun piylənməyə səbəb olduğunu bildirirlər. Hər hansı şəxs nə qədər çox yatırsa, bir o qədər də piylənmə ilə əlaqədar xəstəliklər qazanır.

Mütəxəssislərin rəyinə görə, iş və istirahət günlərindəki yuxu müddətinin fərqi bədən üçün təhlükə törədir. Onlar bunu 800-dən çox könüllü insan üzərində araşdıraraq sübut ediblər. Əvvəlcə könüllülərin çəkisi, boyu ölçülüb, onlardan qan nümunələri götürülüb. Sonra könüllülər arasında neçə saat yatmaları haqqında sorğu aparılıb və maraqlı nəticələr alınıb.

Məlum olub ki, adi iş günü ilə müqayisədə istirahət günü iki saat artıq yatanların çəkili artır və onlarda diabet xəstəliyinə meyillilik yaranır. Mütəxəssislər vəziyyətdən çıxış yolu üçün fəal həyat sürməyi, səhər tezdən idman zallarına getməyi məsləhət bilirlər.

500 funtluq sırğa itin qarnında

Şotlandiyanın Dandi şəhərindəki bir saç ustasının iti dəyəri 500 funt olan sırğanı udub. Güzəllik salonunun müştəri sırğasının itdiyini fərq edəndə saç ustası bütün evi ələk-vələk edib, amma heç nə tapa bilməyib. Bundan sonra bütün şübhələr itə yönəlib. Veterinar isə müəyyənləşdirib ki, bahalı bəzək əşyası itin mədəsindədir. Çixuaxua adlı itə mədəsindəkiləri qaytarmaq üçün xüsusi maye veriblər. Amma bu, sırğanı geri qaytarmağa imkan verməyib. Növbəti iki gün ərzində it sahibi bu kimi olaylar zamanı it sahiblərinin həyata keçirdiyi təcrübələri öyrənib. Nəticə isə uğurlu olub və sırğa öz sahibsinə qayıdıb. 2016-cı ildə Sankt Peterburqda bir oğru polis tərəfindən yaxalanan da brilyant qaşlı üzük udmuş-

du. Polislər həmin vaxt həkimə müraciət etmək əvəzinə aptekdən xüsusi dərman alaraq, üzüyün oğrunun mədəsindən çıxarılmasına nail olmuşdular.

Qumbaranı oyuncaq hesab etdi, öldü

İsveçdə 60 yaşlı kişi oyuncaq hesab etdiyi qumbaranın əlində partlaması nəticəsində dünyasını dəyişib. Bu barədə "The Local" xəbər verib. Partlayış 7 yanvarda, bazar günü, Stokholmun cənub-şərqində baş verib. Amma 11 yanvarda ölənin Çilidə yaşayan oğlu baş vermiş hadisənin təfərrüatları barədə danışıb. "Atamın sevgilisi mənə dedi ki, atam "oyuncaq" qumbaranı yerdən götürmək istəyib. Amma ardınca qumbara partlayıb".

Oğlu həmçinin deyib ki, atası hər zaman yaşadığı Varby gard rayonunu axşamlar xüsusən təhlükəli hesab edib. Kişinin sözlərinə görə, faciədən bir müddət öncə rayonda çəkilmiş olub və bilənlərdən xahiş edib ki, qumbaranın küçədə necə aşkarlanması ilə bağlı polisə məlumat versinlər.

Polis də sözügedən rayonun o qədər də sakit olmadığını deyib. Buna səbəb orda yaşayanların aşağı gəlirli olması və sosial statuslarının da aşağı olmasıdır.

Noyabr ayının sonunda Krasnodar vilayətinin sakini əlində qumbara ilə öz maşınında şelfi çəkdirərkən dünyasını dəyişib. Şəklil effektiv alınması üçün o, bir neçə riskli hərəkətlər edib. O, bir neçə həyati travmalar aldığı üçün yerində dünyasını dəyişib.

Parkinqdə itən maşın 6 ay sonra tapıldı

Polis 6 ay əvvəl parkinq yerində maşını itirən şotlandiyanlı sevincirib. Lenta.ru saytı xəbər verir ki, 2016-cı ilin iyununda şotland öz dostundan BMW maşını istəyib. O, bu maşınla Mançesterdə keçirilən "The Stone Roses" qrupunun konsertinə qatılmaq istəyib. Amma təbiriən sonra kişi maşını tapa bilməyib. Çünki o, maşını park etdiyi yeri unudub. Beş gün boyunca o, çoxmərtəbəli dayanacaqda maşını tapmağa çalışıb, amma buna nail olmayıb. Maşın sahibi daha sonra problemin həlli üçün müxtəlif kampa-niyalara və şəhər bələdiyyəsinə müraciət edib. Nəticədə 2 ay sonra maşınla bağlı xəbər elan edilib. Yeni il ərəfəsində isə polis əməkdaşları maşını aşkar ediblər. Məlum olub ki, keçən 6 ay müddətində maşın elə dayanacaqda olub. Amma sahibi üçün maşının tapılması da dərd olub. Çünki o, parkinq xidməti üçün 6 aylıq müddətin pulunu ödəməlidir.

QOÇ - İş prinsipində nəzərə çarpacaq irəliləyişlər əldə etmək üçün olduqca səmərəli vaxtdır. Hətta aktivliyinizi artırmaqla şəxsi büdcənizdə müsbət dəyişiklik də edə bilərsiniz. Uzaq yola çıxmayın.

BUGA - Çoxsaylı və maraqlı insanlarla bir yerdə olmaq sizə rahatlıq gətirəcək. Yaxşı olar ki, bunu nahardan sonraya saxlayasınız. O vaxta qədər əənənəvi fəaliyyətlə məşğul olun.

ƏKİZLƏR - İkili fikirlərdən, fətsiz ittihamlardan uzaq olsanız, gün ərzində hansısa xoşgəlməzliklə rastlaşmayacaqsınız. Həmkarlarınızla, köhnə dostlarınızla təbii olmağı bacarın.

XƏRÇƏNG - Kosmik fonun bürcünüzdəki neqativliyi müəyyən məqamlarda uğursuzluq yaradacaq. Ələlxüsus da günün ilk yarısında daha tədbirli olmalısınız. Məsuliyyətsiz adamlardan qaçın.

ŞİR - Qəbir ziyarəti, yaşlı qohumlara baş çəkmək gün ərzində savablarınızı artırabilir. İş-gücdən, məişət problemlərindən uzaq olub bir az da genetik irsinizə xidmət edin.

QIZ - Astroloji göstəricilər ixtiyarınızda olan bu təqvimin müəyyən çətinliklərindən xəbər verir. Amma daxili potensialınızdan yararlanıb qarşıda duran maneələri dəf edə bilərsiniz.

TƏRƏZİ - Yaxşı olar ki, özünüzü çox yormayasınız. Əks təqdirdə mənəvi rahatlıqdan uzaq olacaqsınız. Nahardan sonra ünsiyyətdə olduğunuz adamlar tərəfindən sevindirilmə ehtimalınız var.

ƏQRƏB - İslami dəyərlərə, dini əənənlərə əməl etməyə çalışın. Heç olmasa həftədə bir dəfə savab işlər görmək yaxşı olardı. Ürəyinizə yaxın hər kəsə mərhəmət göstərin. Sülhpərvər olun.

OXATAN - Qarşınızda əsl biznes günü durub. Amma uğurlarınız daha çox əvvəlcədən planlaşdırılmış işlərdə özünü göstərəcək. Belə məqamlarda istənilən mübahisə başınızı ağırdan bilər.

OĞLAQ - Gücünüz çatmayan işlərə girişməyin. Çünki bu təqvimdə məsuliyyət hissiniz azalacaq və bu da nəticədə zərərinizə ola bilər. Odur ki, daha çox mənəvi rahatlığa üstünlük verin.

SUTÖKƏN - Günün ümumi mənzərəsi müsbət çalarlıdır. Bu səbəbdən də ətrafınıza gözəllik bəxş edin. İnsan ruhuna zərər gətirən amillərdən uzaq olun. Dilinizi duasız qoymayın.

BALIQLAR - Əgər ovqatınızın yüksək, işlərinizin avand olmasını istəyirsinizsə, ətrafınızda olanlarla xoş davranın. Dediğiniz hər bir sözün məsuliyyətini dərk edin. Əsəblərinizə diqqət yetirin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

İlan həvəskarı qızına piton hədiyyə etdi

Britaniyalı Skot Qevin 8 yaşlı qızına Spanç Bob adında piton hədiyyə edib. Kişi iddia edir ki, ilan ona heç bir ziyan vurmaz. Bu barədə 11 yanvarda "The Mirror" nəşri xəbər verib. Qevinin sözlərinə görə, şah pitonları adlanan bu heyvan qızına "çox ciddi" olduğu üçün toxunmayacaq. Qevinin sözlərinə görə, şah pitonu qurbanlarını dişləri ilə tutur və onu bədəni ilə sıxıb boğur. Qevin danışıb ki, Emili pitonla o qədər rahat yola gedib ki, onun bundan sonrakı hədiyyəsini timsah və ya tarantula olması indidən müzakirə olunur. Atası sevinib ki, qızı pitonla çox nəvazişli davranıb və onu incitməyib. Hazırda pitonun uzunluğu 47 santimetrdir, amma kişi əmindir ki, o, 2 metrə qədər uzana bilər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100